

DARBININKAS

Vol. LXXX, Nr. 44

SECOND-CLASS

341 Highland Blvd.

Kaina

Lapkritis - November 17, 1995 Penktadienis-Friday Postage paid at Brooklyn, N.Y.

Brooklyn, N.Y. 11207

\$1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

-- **Seimo** vadovybei lapkričio 8 dieną įteikta interpeliacija vidaus reikalų ministrui R. Vaitekūnui. Kaip teigia ministro atstaudinimo siekiančios Demokratų partijos, Tautininkų sąjungos bei Politinių kalinių ir tremtinių frakcijų atstovai, grėsmingai blogėja kriminogeninė padėtis, policijos pareigūnai talkina nusikaltėliams ir patys daro nusikaltimus, ministras R. Vaitekūnas naudoja vogtu automobiliu. Pareiškime taip pat pažymima, kad ministras yra politikas, o demokratinėje valstybėje jį gali būti tik civilis asmuo. Ministras R. Vaitekūnas yra vidaus tarnybos generolas. Kaip žinoma, prieš dvi savaites buvo įteikta konservatorių parengta ir visų opozicinių frakcijų remiama interpeliacija premjero A. Šleževičiaus vadovaujama vyriausybei. Jos svarstymas Seime turėtų prasidėti šią savaitę.

-- **Lietuvos bankas** lapkričio 3 d. uždraudė komerciniam bankui "Aurabankas" priimti indėlius iš gyventojų ir vykdyti operacijas visomis užsienio valiutomis per užsienio bankuose esančias korespondencines sąskaitas. Tai reiškia, kad banko veikla iš esmės sustabdoma. Toliau sprendimas priimtas todėl, kad Lietuvos banko nurodymu, visi komerciniai bankai iki liepos 1 turėjo įregistruoti ne mažesnę kaip 10 mln. litų įstatinį kapitalą. Reikalavimo neįvykdė šeši bankai: "Ancorobank", Komercijos ir kredito bankas, "Senamiesčio bankas", "Snoras". Dar dviems bankams, taip pat nesukauptiems reikiamo kapitalo, jau iškeltos bankroto bylos.

-- **Ekonomikos ministerijos** sekretorius Z. Kaminskas lapkričio 7 d. pareiškė, jog artimiausiais metais - nuo 1996-ųjų iki 2000-ųjų metų Lietuvoje galėtų būti išvalstybinta turto maždaug už 2 mlrd. litų. Jis teigė, kad antrasis privatizavimo etapas, kai įmonės bus parduodamos tik už grynus pinigus, prasidės kitų metų sausio mėnesį. Pasak Z. Kaminsko, antrajame privatizavimo etape pirmiausia reikės baigti išvalstybinti tas įmones, kur likę 10-20 proc. valstybės turto.

-- **Kaip praneša Statistikos departamentas**, išankstiniais duomenimis, spalio mėnesį infliacija šalyje buvo 3.2 proc. o dešimties šių metų mėnesių - 26,7 proc. Maisto produktai padidėjo 30 proc. Palyginti su rugsėju, pramonės įmonės savo produkcijos pardavė 0,3 proc. mažiau, o be naftos perdirbimo produkcijos - 10,8 proc. daugiau. Per dešimt šių metų mėnesių, palyginti su tuo pačiu praėjusių metų laikotarpiu, pramonės gaminių parduota 1,1 proc. mažiau. Aštuoniais procentais mažiau supirka gyvulių ir paukščių ir vienu procentu mažiau pieno. Mažmeninė prekyba apyvarta palyginamosiomis kainomis sumažėjo 1,1 proc.

-- **Nedarbas Lietuvoje** spalio mėnesį išaugo iki 6,7% t.y. 116,762 žmonės neturėjo darbo, - pranešė Reuter agentūra. Šių metų rugsėji nedarbas Lietuvoje siekė 6,3%. Praėjusiųjų metų spalio mėnesį nedarbas Lietuvoje siekė tik 3,8%, arba 66,320 žmonių buvo bedarbiai.

Popiežiaus kelionė JAV (4)

Kaip demokratijos pažangos pavyzdys

Baigėsi 68-oji Popiežiaus apaštalinė kelionė į užsienį, kurios metu, nuo spalio 4-osios iki spalio 8-osios, Jonas Paulius II lankėsi keturiuose Jungtinių Amerikos Valstijų rytinio pakraščio vyskupijose ir svarbiausia - spalio 5-ąją - dalyvavo Jungtinių Tautų Organizacijos generalinės asamblėjos jubiliejinėje - penkiasdešimtojoje sesijoje.

Sekmadienio vakarą išskridęs iš Baltimoro, Popiežiaus lėktuvas pirmadienio rytą, 9 valandą 30 minučių nutūpė Romos Ciampino aerouoste.

Visą sekmadienį Šv. Tėvas praleido Baltimorėje. Po Mišiu, spalio 8 d. pavakare arkivyskupijos katedroje įvyko susitikimas su vietos dvasininkais ir sielovados bei katalikų šalpos darbininkais. Jiems Popiežius kalbėjo apie religinį pakantumą ir Amerikos krikščionišką konfesijų bendradarbiavimą, apie religinį švietimą ir labdarą. Jonas Paulius II ypač akcentavo artėjančią trečiojo tūkstantmečio pradžią, kuri visą Bažnyčią, visą krikščioniją ir galiausiai visą civilizuoatą pasaulį įpareigoja atsinaujinti, įpareigoja naują tūkstantmetį pradėti remiantis ne nuoskaudomis, ne nesuspriptomu ir sunkumu patirtimi, bet gera valia, viltimi ir tikėjimu, kad žmonija tikrai sugeba gyventi geresnį gyvenimą, kad ji vėl taptų geresnio gyvenimo.

Ta pačia proga, Baltimoro katedroje, Jonas Paulius II taip pat

įteikė savo raštišką sveikinimą vienos stambiausių Amerikos katalikiškų socialinių organizacijų - Catholic Relief Services atstovams. Rašte Popiežius dėkoja už jų darbus atliktus Amerikos ir kitų žemynų bedalių žmonių labui; taip pat aukštai vertina organizacijos darbo metodiką, kuri nesiriboja vien šalpa, bet labiau yra orientuota į socialinio veikimo skatinimą. Catholic Relief Services ne šelpia, bet pirmiausiai investuoja į žmonių pažangą, padeda stokojantiems patiems pagerinti savo būklę.

Galusiai paskutinis Popiežiaus vizito Šiaurės Amerikoje momentas buvo atsisveikinimo iškilmės Baltimoro aerouoste. Tarp kitų, jose dalyvavo visų lankytų vietų vyskupai ir Jungtinių Valstijų viceprezidentas Albert Gore. Padėkojęs už lūkesčius pranokusį entuziastingą priėmimą, Popiežius, kreipdamasis į visus amerikiečius, tarp kita ko pasakė:

"Šiandien daug valstybių ir daug tautų žiūri į jus kaip į demokratijos pažangos pavyzdį. Tačiau, kad demokratija neatsigręžtų prieš savo gaminamą žmoges ir prieš savo saugomas vertybes, jai reikia išminties ir dorų ryšių. Demokratija priklauso nuo vertybių, kuriomis ji remiasi ir kurias įkūnija. Priklausomai nuo vertybių demokratija arba tveria ir stiprėja, arba žlunga. Amerikos demokratija yra tvir-

ta, - pasakė Popiežius, - nes remiasi tvirtu vertybių pamatu, kuris visiškai sutampa su žmogaus prigimties įstatymo reikalavimais. Turėdami tokį tvirtą pagrindą, - baigė linkėjimu Šv. Tėvas, - amerikiečiai uoliai tesitengia, kad jų demokratija būtų vaisinga kiekvienoje jų gyvenimo srityje ir kartu, kad padėtų ugdyti viso pasaulio taiką ir teisingumą."

Popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymas Jungtinių Tautų organizacijoje ir keturiuose Jungtinių Amerikos valstijų vyskupijose sukėlė platų atgarsį. Vatikano radijo dienraštis spausdina radijo žurnalisto, Amerikos spaudos ir kai kurių kitų konfesijų krikščionių išpuodžius bei samprotavimus apie Popiežiaus kelionę.

Vatikano radijo direktorius kun. Pasquale Borgomeo, šioje kelionėje lydėjęs Popiežių, pabrėžia, jog tiek katalikams, tiek nekatalikams labai didelį išpuodį padarė Jono Pauliaus II pasisakymų aiškumas ir tvirtumas. Netgi tie, kurie nesutinka su Popiežiaus mokymu pripažino, jog jo populiarumas, nežiūrint bekompromisinio jo pasisakymo tvirtumo, nuolat didėja. Nuosekliai ir tvirtai Jono Pauliaus II laikydamasis iš esmės skiriasi nuo laikydamasis politinių lyderių, kurie, net jei neužiima demagogija, visada stengiasi skaitytis su visuomenės opinija ir prie jos taikytis. Popiežius nedaro politinių

Spalio 24 dieną Nepriklausomybės aikštėje, Vilniuje suorganizuotos akcijos "Prieš skurdą ir skurdintojus" dalyviai.

Viktoro Kapočiaus nuotrauka

nuolaidų esminiais klausimais ir todėl jo populiarumas nėra paviršutiniškas. Tai pastebėjo bei pripažino ir stambiausi JAV dienraščiai.

VRLS žurnalistas Paolo Mastrolili, iš New Yorko komentavęs Jono Pauliaus II kelionę, pastebėjo, jog pagrindiniai šios kelionės metu pasakytų Popiežiaus kalbų teiginiai išskėlė ne tik žmogaus, bet ir tautų teises, pabrėžė teisę į gyvybę, ir atkreipė dėmesį, kad demokratija gali egzistuoti tik tarnaudama tiesai ir gindama prigimtinių, transcendentinių žmogaus asmens kilnumą. Moralinis Jono Pauliaus II-ojo liudyjimas labai įtaigiai skambėjo nusivylimą sukėlusiu ideologijų ir egoistiško gyvenimo būdo paliktoje Amerikos kultūros tuštumoje. Popiežiaus kreipimais yra visuotiniai, jie viršija politinius ir partinius žmonių susidalijimus. Paolo Mastrolili manymu, šios kelionės pasisekimas, lyginant su ankstesnėmis Jono Pauliaus II kelionėmis į JAV, yra didesnis ir visuotinesnis.

Apie Popiežiaus kelionę nuosekliai informavo didžiausi šalies dienraščiai ir stambiausi televizijos kanalai. Jo aukotos mišios sutraukė daug didesnę skaicijų žmonių, negu kad rengėjai buvo tikėjęsi. Visa tai, dienraščio "The Wall Street Journal" nuomone, liudyja apie šalyje prasidėjusį religinį ir moralinį atgimimą. JAV Bažnyčia šios kelionės metu paliudijo savo gyvybingumą, gausiai dalyvavo jaunimas, kurio didžiulio entuziazmo nereikėjo ne komentuoti. Popiežius kreipdamasis į amerikiečius ragino likti ištikimiems savo šalies įkūrėjų idėjoms ir toms moralinėms vertybėms, kurias jie norėjo sudėti į Amerikos valstybės pamatą. Tas raginimas tikrai pasiekė širdis daugybės amerikiečių, suvokiančių jog jų šalis stovi kryžkelėje ir toli gražu ne visada yra įkvepiantis laisvės, demokratijos ir teisingumo pavyzdys kitoms šalims.

VRLS

Vilniuje vyko automobilių paroda "AutoBalt 95". Viktora Kapočiaus nuotrauka

Lietuva išdalijama sklypininkams

Lietuvoje jau daugiau kaip 2 metai intensyviai matuojami 2-3 ha žemės sklypai asmeniniam ūkiui. Kartais šie sklypai būna išbarstyti net po 12 vietų. Seimo narys demokratas Rimantas Liaukas teigia, kad tai trukdys įgyvendinti vieną iš žemės reformos tikslų - suformuoti efektyviam ūkininkavimui pritaikytą žemėnaudas. Paprasčiausiai taip bandoma papirkti rinkėjus. 2-3 ha sklypus turi teisę gauti visi kaime gyvenantys ir dirbantys žmonės. Iš 2-3 ha šeimai išgyventi sunku, toks ūkis yra nenašus. Tačiau raginama, kad šie sklypai kuo greičiau būtų privatizuojami. Tuo būdu sėkmingai ūkininkaujantys palaipsniui galės pasididinti savo žemėnaudas. Seimo narys teigia, kad panaši žemės reforma vyko 1944 -

1945 metais. Iš "buožių" ir kitų "liaudies priešų" atimtos žemės buvo išdalintos bežemiams ir mažžemiams. Netrukus valstiečiai "savanoriškai" jas atiduodavo kuriams kolūkiams. Ši kartą manoma, kad mažžemiai savo žemės atiduos naujai sukurtų "dvarų" šeiminiams, gal būt, už tam tikrą mokestį. 1939 metais Lietuvoje vyravo vidutiniai ūkiai 10-30 ha. Jų buvo apie 45% visų ūkių. Sklypininkai, turintys iki 5 ha žemės, sudarė 19% visų ūkių. Smulkūs ūkiai 5-10 ha sudarė trečdalią visų ūkių, stambūs ūkiai buvo 9%, o dvarai užėmė 0,56%. Vidutinis sklypininkų ūkis buvo 2,88 ha, smulkus - 7,45 ha, vidutinis 10-30 ha ūkio dydis buvo 17,76 ha, stambus ūkio 45,56 ha, vidutinis dvaras turėjo 170,64 ha.

žemės. 1995 metais 76,5% visų ūkių sudaro 2-3 ha asmeniniai ūkiai. Smulkūs ir vidutiniai ūkiai sudaro maždaug po 7% visų ūkių, stambūs ūkiai sudaro 0,74%, žemės ūkio bendrovės valdo 0,5% nuo visų ūkių. Vidutinis asmeninio ūkio dydis yra 2,12 ha, vidutinio ūkio - 16 ha, stambaus ūkio 41 ha, žemės ūkio bendrovės vidutiniškai turi 428 ha žemės.

Vidutinis ūkis tarpukario Lietuvoje užėmė 15,07 ha. Dabar drauge su žemės ūkio bendrovėmis ir valstybiniais ūkiais - tik 5,85 ha, o be jų - 3,76 ha. Seimo narys teigia, kad tai atsitiko dėl negražintos žemės išdalijimo visiems kitiems. Šiais metais Lietuvoje dirvonavo apie 600 tūkst. ha žemės.

AGEP

"Maišiagalos memorandumas" nebegalioja

Lapkričio 8 dieną Lietuvos užsienio reikalų ministerija įteikė Latvijos ambasadoriui Lietuvoje notą, kurioje Lietuvos Respublikos vyriausybės vardu pareiškama, kad Lietuvos Respublika nebėra saistoma jokiais savo pasiūlymais ar dokumentais derybose su Latvija dėl teritorinės jūros, išskirtinės ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje delimitavimo, anksčiau išreikštais bet kokia forma - žodžiu ar raštu. Tai reiškia, kad visiškai panaikinamas taip vadinamas Maišiagalos memorandumas, kuriame buvo priimta nepalanki Lietuvai nuostata remtis pasenusia 1958 metų Jūrų konvencija.

Notoje pažymima, kad tokiu būdu atsakyta į Latvijos Vyriausybės pasirašytą sandorį su užsienio bendrovėmis dėl naftos žvalgybos ir gavybos ginčytinoje srityje. Lietuvos URM nuomone, tai pažeidė Lietuvos suverenias teises į savo kontinentinį šelfą ir jo išteklius, visuotinai pripažintą tarptautinės jūrų teisės principą vienašaliais veiksmais nekelti grėsmės galutiniam valstybių susitarimui dėl delimitacijos, o taip pat 1934 metais pasirašytą ir 1990 metais atnaujintą trijų Baltijos valstybių sutartį, pagal kurią šalys stengsis likviduoti geru ir teisingumo bei teisėtumo dvasia kiekvieną klausimą, "kuris galėtų pastatyti jų interesus vienus prieš kitus".

Tuo pat metu Lietuvos URM pareiškė, kad pasiryžusi visas esančius sunkumus spręsti draugiškumu ir geros valios dvasia bei siekia teisingai delimituoti teritorinę jūrą. Lapkričio 9 dieną Lietuvoje lankėsi Latvijos ekspertų delegacija, Energetikos ministras J. Ozolinis, švedų bendrovės, su kuria latviai pasirašė sandorį, atstovai. Apie derybų išdavus kol kas nieko nepranešama.

AGEP

Pirmauja pagal savižudybių kieki

Lietuva jau pirmąja pasaulyje pagal savižudybių skaičių (šimtui tūkstančių gyventojų tenka 46 savižudybės). Viena svarbiausių savižudybės priežasčių - laiku nediagnozuota ir todėl negydoma depresija. Statistika rodo, kad ši liga laiku nustatoma tik vienam trečdaliui visų ja sergančių žmonių. Kita savižudybių priežastis - alkoholizmas. Pavyzdžiui, Vilniaus, Trakų rajonuose 70-90% vyrų nusižudė paveikti alkoholio. Daugėja ir sergančių šizofrenija, neurozėmis.

LA

Vilniaus jėzuitų gimnazijos vartai, išmūryti praėjusių metų lapkričio - gruodžio mėnesiais. Kairėje - mokyklos bibliotekos pastatas.

Žiburėliai pelenuose

Povilas Žumbakis

Netrukus po Nepriklausomybės paskelbimo, Chicagoje lankėsi visa eilė Sąjūdžio veikėjų, jų tarpe M. Laurinkus ir R. Ozolas.

Mūsuose tai buvo didelė šventė. Mes džiaugėmės tautiečių draša, pasiryžimu. Visus priėmėm atviromis rankomis. Visi buvo mums mieli, savi. Kadangi svečių buvo gan daug, didžiųjų renginių organizatoriai nerado vietos pasireikšti "smulkesniams" veikėjams, tad mes pakvietėme M. Laurinkų ir R. Ozolą susipažinti su mūsų "liaudimi".

Mus labai nustebino gan pesimistiškos svečių nuotaikos. Įstrieptas R. Ozolas atsakymas klausimui "Kiek laiko truks, kol lietuviai atsikratys sovietinio palikimo, suterštų širdžių?" R. Ozolas atsakė, jog, jo nuomone, tik tie, kurie pradeda lankyti mokyklas po Nepriklausomybės atstatymo, tegalės nesutepti ir bliviai galvoti.

Nustebome. Nejaugi tie, kurie tiek kentėjo, tiek metų buvo prispausti okupantu, negalės atsikratyti sovietinio galvojimo, ydų? Praėjus penkeriems metams, tas R. Ozolo atsakymas tampa vis realesniu.

Tuomet, net negalėjome pagalvoti, kad tauta išsirikntų buvusiuosius valdyti kraštą. Buvo sunku įsivaizduoti, kad mūsų žmonės, tautiečiai, leistų gaujoms užvaldyti gatves ir valdžios koridorius. Ne, ne Lietuvoje... Šių blogybių galėjome tikėtis Rusijoje, gal Lenkijoje, bet tik ne Lietuvoje! Bet, taip atsitiko. Pesimistinis svečio žodis buvo taiklus.

Šiandien retai teišgirstame gerų žinių iš Lietuvos. O bendrai žinių

netrūksta. Gauname jų daugiau, negu spėjame skaityti. Tik gaila, jog dauguma tų žinių yra liūdnos. Lietuva kenčia pookupacinę traumą, teikiančią skausmą, kuris gali ją priblokšti.

Ir sklinda liūdnos žinios, pesimistiniai pranešimai net iš tarptautinių organizacijų, kurios Lietuvoje mato nusikaltėlių perteklių; valdžios išpuvimą ir savanaudžiavimą; spaudos ir kitų laisvųjų varžymą. Ir bendrai apibūdina Lietuvą kaip pakrikusią Pietų Amerikos ar Afrikos "džiunglių respubliką".

Bet, kalbėdamas apie liūdną po-sovietinę krašto padėtį, svečias turėjo vilties iš jaunosios kartos. Taip, mūsų žmonės gali prisikelti. Ateitis priklauso nuo jauniausios kartos. Yra tam sąlyga: jeigu ta karta nesužlūbus, nebus užkrėsta!

Ir štai pagaliau prašvito pora spindulėlių, kurie ir tarp pelenu žiba ir neša viltį.

Prieš keletą savaičių Lietuvos spauda pranešė, kad po daugiau kaip 55-ių metų Vilniuje buvo atkurta tėvų jėzuitų gimnazija! Jėzuitų, kurie pirmąją savo gimnaziją Lietuvoje įsteigė prieš 425-ius metus! Daugiau kaip 200-us metų prieš Amerikos Nepriklausomybę! Ir tai jau antroji gimnazija! Pirmoji atsikūrė Kaune prieš keturius metus. Kauno jėzuitų gimnazija buvo įsteigta prieš 346 metus.

Nenuostabu, jog LDDP valdžia dar neduoda gimnazijos statuso naujai Vilniaus jėzuitų mokyklai. Buve partiečiai, apsisagstę sovietinio "mokslo" diplomais, turi nuspręsti, ar jėzuitai sugebės auklėti moksleivius pagal aukštą jų partijos standartą! Jei nebūtų taip graudu, būtų tikrai juokin-ga. Jėzuitai, turintys daugiau kaip

400-ų metų patirtį įvairių pasaulio mokyklų administracijoje, garsiausi pasaulio mokytojai ir auklėtojai, turi įtikinti sovietinius ponus, kad moksleiviai jų priežiūroje bus tinkamai auklėjami! Ar tai ne absurdas?

Bet tai ne vienintelis absurdas, ne vienintelė gėda Lietuvai. Tie patys diplomuoti sovietų ponai darė viską, kad tik nepasisektų jėzuitams atgauti savo mokyklos, savo pastatų. Jie ir neatgavo visų savo pastatų, tik dalį jų. (Kai kurie vienuolių namai dabar yra valdžios ponų giminaičių globoje! Nejaugi atiduosi pastatus savininkams, kai jie gali būti privatizuoti partiečių?)

Pastatai buvo gražinti tokia blogame stovyje, kad juose mokyti nebuvo galima. Apleistus, sugriuvusius pastatus valdžia grąžino, tačiau statė visokias kliūtis, kad tik neatsikurtų jėzuitų gimnazija.

Ir tai suprantama.

Koks buvęs komunistas, koks nomenklatūrininkas - biurokratas norėtų matyti tikrą, nepartijos mokyklą? Mokykla, pagrįsta dviejų tūkstančių metų patirties principais, 400-ų metų auklėjimo metodais, o ne ant partijos platformos? Partija savo jaunimą ruošė geriausiose mokyklose. Liaudies vaikai turėjo pasitenkinti antros, trečios rūšies mokyklomis.

Partiečių vaikai (t. y. rinktinių partiečių, ne paprastų nario mokesčių mokačių) buvo ruošiami vykti į platų pasaulį - skelbti komunistinę tiesą... Ir, žinoma, svarbiausia, neblogai pasipelnę iš tų kelionių. Tai buvo kiekvieno partiečio svajonė; išvykti į užsienį ir parsivežti gėrybių ir sovietinį rojų. Reikia tik pasižiūrėti, kieno vaikai mokėjo anglų kalbą 1990-iais? Kieno vaikai buvo aplankę Vakarų universitetus? Suvažiavimus? Pakeliavę, pastudijavę, pasipelnę?

Aukštieji partijos vadai su savo draugais išsidalinę partijos išda ir išprivatizavę Lietuvos turta žinojo, jog, norint pratešti privilegijuotą savo šeimos gyvenimą,

yra būtina duoti savo vaikams geriausią išsilavinimą. Kitaip jie negalės patekti į užsienio tarnybas, akademinį pasaulį ir minkštas nomenklatūros vietas. Savo vaikams jie nepavydėjo nieko. Tai darydami, jie skriaudė visus kitus krašto gyventojus, kurių vardan partija veikė. Daugiausiai nukentėjo tie, kuriems Leninas - Stalinas - Sniečkus pažadėjo saulėtą rytojų!

Ir šiandien partiečių - biurokratų vaikai važinėja po Ameriką ir Europą. Jiems yra atviros durys nuo senų laikų. Išlaikydami tas privilegijuotas pozicijas savo vaikams, partiečiai stengiasi, kad didžioji dauguma vaikų Lietuvoje būtų nuskriausta. Nes juk jeigu visi išsilavins, kam gi bus vertos tos privilegijos: kaip išsilavins jų vaikai, jeigu bus lygybė?

Mokslo dėka Lietuvos jaunimas gali išlyginti 50 metų darytą skriaudą jų šeimoms. Savo pastangomis, gavęs progą, jaunimas gali pats atsidaryti duris į pasaulį. Nereikia privilegijų. Nereikia partijos. Reikia tik lygios galimybės į mokslą, pastangų ir daug išvermės.

Partija turi priežastį rūpintis dėl jėzuitų mokyklų. Nes jos turi tai, ko neturėjo net pačios geriausios partinės mokyklos: auklėtojus, kurių pašaukimas yra mokyti jaunimą su meile. Tai yra auklėjimas, kurio pagrindas yra ne tuščia marksistinė pseudo-filosofija, partijos tradicijos, bet pagrįsta krikščioniška teologija ir filosofija.

Nesvarbu, kiek kliūčių stąys valdžios biurokratai - ideologai, esu įsitikinęs, kad šios mokyklos bus įvertintos tėvų ir mokinukų. Mes, Vakaruose puikiai žinome kaip galima spręsti apie mokslo lygį mokyklose. Reikia tik pasižiūrėti į jų paklausą.

Atsidarius Kauno jėzuitų gimnazijai, dar buvo tuščių vietų, nes žmonės nežinojo, gal abejojo. Tie, kurie atsimena senas jėzuitų mokyklas, jau per seną partitą jaunimui. Bet, prabėgus trims metams, kandidatų skaičius į Kauno mokyklą gerokai viršija vietų skaičių. Ir tai tik pradžia. Vilniaus gimnazija tegali priimti tik 320 moksleivių, o kandidatų, dar mokyklai neat-sidarius, jau buvo virš 400! Mokykla turės daugiau kaip 40 mokytojų, gaila, kad tarp jų nėra daug jėzuitų.

Valdžios susirūpinimą galima suprasti. Pasišventusių mokytojų mokslas ir auklėjimas, pagrįstas krikščioniškais principais, yra didesnis pavojus buvusiems, negu bet koks ginklas! Jie nesugebėjo tu pačių jėzuitų leidžiamos Katalikų Bažnyčios Kronikos už-daryti per tiek metų, tai kiek žalos gali padaryti šimtai jų dvasia išauklėtų tautiečių?

Manychiau, valdžios ponams ir jų draugams yra tik viena išeitis: bandyti įrašyti savo vaikus į tas jėzuitų mokyklas, kad neatsilik-tų nuo neprivilegijuotųjų, kurie pirmą kartą po 45-ių metų turės galimybę lygiai konkuruoti - be privilegijų! Žinoma, visiems norintiems ten mokytis yra tie pa-

Naujoji partija turi gerus ryšius su Rusijos nacionalistais

Spalio 28 d. įsteigta nauja politinė partija - Lietuvos rusų sąjunga. Partijos kūrėjų nuomone, rusai Lietuvoje nušalinti nuo politinių sprendimų priėmimo, ekonomika pernelyg orientuojama į Vakar-us. Partija sieks, kad rusai galėtų įsigyti vidurini, specialųjį bei aukštąjį išsilavinimą rusų kalba, kad būtų garantuota jų teisė gauti informaciją per radiją, televiziją, spaudą gimąta kalba. Sąjungos pirmininku išrinktas buvęs ugniagesių politinis vadovas S. Dmitrijevas. Konferencijoje kalbėjęs vienas iš Rusijos bendruomenių kongreso lyderių D. Ragozinas perdavė generolo A. Lebedžio, vieno iš galimų kandidatų į Prezidentus, linkėjimus ir tvirtino, kad Rusija nesitaikstys su rusų teisių pažeidimais "artimajame užsienyje".

-- Palangoje įsteigtas Tėvynės sąjungos skyrius. Jo pirmininku iš kelių kandidatų išrinktas Palangos miesto savivaldybės administratorius Pranas Žeimys. Metų pradžioje Palangos konservatoriai dėl vidaus nesutarimų ir susiskaldymo nedalyvavo rinkimuose ir savivaldybės. P. Žeimys, tuomet buvęs partijos rėmėju, taip pat buvo Tėvynės sąjungos rinkimų sąrašuose. Tačiau į partiją naujasis Palangos skyriaus pirmininkas įstojo jau po rinkimų.

tys reikalavimai... tai ne partinė mokykla... Nepanašios tos mokyklos į kai kurias Lietuvos profesines mokyklas, į kurias patekti reikia daugiau pažinčių ir kyšių, nei talento. Pateks tik tie, kurie atsiduos mokslui... Privilegijos liks už durų, įstojus į mokyklą. Iš mokyklos išeis išauklėtas žmogus.

Tik partiečiams liks vienas rūpestis. O kas bus, kai jų vaikai išsilavins be partijos priežiūros? Ar jie seks tėvelių numintais Sniečkiaus takais? Ar jie toleruos

nešvarius tėvelių pinigų? Netei-sėtas privilegijas? Čia yra pavojus.

Bet mums, užsienio lietuviams, kurie esame susipažinę ir vertiname jėzuitų auklėjimo metodus ir pasiaukojimą Ad Majerem Dei Gloria, visa tai yra tik malonios mąstysenos. Iš sovietinių pelenu... Kaune ir Vilniuje... po ilgos pertraukos, po neišpasakytų kančių ir skriaudos, sužibo du maži, bet ryškūs žiburėliai.

Lietuva turi ateitį, mes turime viltį. □

PSICHOLOGĖ NIJOLĖ KUDIRKA, Ph.D.: pagalba sprendžiant asmenines, darbo ir šeimos problemas. Jei depresija, nerimastis ar nervinė įtampa kankina Jus ir kenkia Jūsų gyvenimo sėkmei, Jūs galite tą padėti pakeisti. Konsultacijos su profesionale psichologijos daktare, kuri turi 20 metų patirtį, Jums padės. Kalba lietuviškai. Priėmamos kainos. Privatus kabinetas Manhattan centre. Tel. (212) 254-2150.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2629.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laido-tuves. Kopolyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laido-tuvės. Modernios kop-lyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujaj vietoj - OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-
per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642
Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTELĖ VIETA -
GAUSI PARODU SALE -

+

KVEČAS
JONAS
1933 | 1976

Seniausia gimnazija Lietuvoje

80 metų sukaktį spalio pabaigoje šventė pirmoji Lietuvos gimnazija - Panevėžio Juozo Balčikonio gimnazija. Ji įsteigta 1915 metais. Panevėžio gimnazija stovi toje vietoje, kurioje buvo seniausia miesto mokykla - kolegija, pastatyta prieš 268 metus. Mokykla ne kartą buvo uždaryta, iki 1915 metų joje buvo mokoma tik lenkų, lotynų bei rusų kalbomis. Panevėžio šviesuomenė 1915 metų spalio 1 dieną jaunimą pakvietė į pradėjusią veikti pirmąją Lietuvoje lietuvišką gimnaziją. Šios mokslo įstaigos įkūrėjai buvo "Saulės" draugijos pirmininkas kunigas Juozas Stakauskas, vėliau tapęs Nepriklausomybės akto signataru, Kazys Bizauskas bei Marija Putramentienė - Giedraitienė. Per 20 nepriklausomybės metų gimnazija tapo Aukštaitijos lietuvių, kultūros ir mokslo centru. Jai vadovavo žymūs kultūros ir mokslo veikėjai - Marija Putramentienė - Giedraitienė, Juozas Balčikonis, Konstantinas Šakenis, Julijonas Lindė - Dobilas, Jurgis Elisonas, Petras Būtenas. Joje dirbo pedagogais - Matas Grigonis, Gabrielė Petkevičaitė - Bitė, Juozas Zikaras, Mykolas Karka. Šią gimnaziją baigė - istorikas Adolfas Šapoka, kalbininkas Pranas Skardžius, diplomatas Stasys Bačkis, lietuvių tautos įkaitas Štuthofo koncentracijos stovykloje kunigas Alfonsas Lipniūnas, skulptorius Bernardas Bučas, kardiologas Algimantas Marcinkevičius.

Šiuolaikinė gimnazija ruošia moksleivius dviem kryptimis - tikslųjų ir gamtos mokslų bei humanitarine. Nemažai dabartinių gimnazijos moksleivių laimi pirmąsias vietas ir diplomus tarptautinėse olimpiadose. Apie 90 % gimnazijos absolventų tęsia mokslus universitete.

AGEP

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$30.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —
E-mail: 71712.107@compuserve.com**Lietuva prie vargo stalo. Ar amžinai?**

Remti artimąjį, padėti jam sunkią valandą ar ištikus nelaimėi - kiekvieno dorą kataliką pareiga. "Mylėk savo artimą, kaip pats save", - skelbia vienas iš dešimties Dievo įsakymų. Tik paremiant, paguodžiant žmogų, galima sustiprinti jį dvasiškai naujam pakilimui, veiklai, gyvenimui, tikint savo jėgomis. Matant kaip džiaugiasi kito akys, kaip trykšta padėkos ašara, tai ir yra atpildas, už tai, ką suteikėi savo artimui.

Pagalbos reikia daug kam, ypač Lietuvoje. Grįžta paskutinieji Sibiro tremtiniai, metų metus svajoję apie savo gimtąją žemę - Lietuvą. Grįžta sunkiu vergo darbu nieko neužsidirbę, netekę sveikatos ir jėgų. Sugrįžę Lietuvon, pamato, kad nelabai yra laukiami, nelabai yra iš ko pagalbos tikėtis, kad pačioje Lietuvoje yra daug paramos belaukiančių, ištiesusių rankas išmaldai. Neremiami pakankamai valstybės, pasijutę niekam nereikalingi, nemažai jų grįžta atgal, taip ir likę svetimais tarp savųjų, kiti gi su paskutine viltimi kreipiasi į užjūrio brolius ir seses prašydami paramos.

Ypač prieš šventes į Lietuvą iškeliauja daug suaukotų dovanų, tuo pradžiuojant ne vieną likimo nuskriaustąjį.

"Nesibaigė ubagų gadynė Lietuvoje", atsidususi tarė viena Amerikos lietuvė, po daugel metų grįžusi gimtos Lietuvos aplankyti. "Ir tai vadinasi atbudusi, atgimusi Lietuva..." - garsiai mąstė ta pati Amerikos lietuvė, anksčiau turėjusi kitokią supratimą apie tėvų žemę. Didėja Lietuvoje žmonių skaičius, kurie niekaip negali sudurti galo su galu, nors oficialiai LDDP vyriausybė tvirtina, kad didžiausias dabartinės valdžios pasiekimas - politinis ir ekonominis stabilumas, įgalinantis siekti svarbiausio tikslo - tolimesnio nuoseklaus ekonominių ir socialinių problemų sprendimo. Tai buvo pasiekta (išvaizduokite, jau pasiekta!) LDDP bičiulių bei rėmėjų nuoširdžių pastangų dėka.

Šita fraze nuolat manipuliuavo spalio mėn. paskutinėmis dienomis įvykusiame ketvirtajame LDDP suvažiavime ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, tuo susilaukdamas griežtos oponentų kritikos. O ir patys žurnalistas nuolat dalyvaujantys tokiuose renginiuose, A. Šleževičiaus kalbą vertina, "kaip daug kartų girdėtus, įkyrėjusius ir mažai kuo pagrįstus teiginius". Kiti sakė, kad tai primena buvusių partinių atskaitas, dar taip nesena laikais.

Kaip atsakas į šį suvažiavimą spalio 21 d. Vilniuje buvo surengta konferencija "Lietuva prie vargo stalo. Ar amžinai"? Jos iniciatoriai - Lietuvos sąjūdis ir Lietuvos pensininkų sąjunga "Bočiai".

Konferencijoje buvo aptarta bendra Lietuvos valstybės padėtis - tiek politiniu, tiek ekonominiu aspektu, buvo bandoma ieškoti teisingiausių kelių, kaip išsivaduoti iš esamos nepakenčiamos ekonominės padėties. Buvo išplatinti reikalavimai Prezidentui, Seimui ir Vyriausybei. Juose buvo reikalaujama nustatyti minimalų pensijos dydį, lygų vidutiniam atlyginimui Lietuvoje, sumažinti Seimo narių skaičių, valstybės valdymo aparatą.

Vis didėjantis Lietuvos žmonių nepasitenkinimas neturėtų leisti dabartinei vyriausybei toliau tamsoje apgraužiamis tvarkyti ekonomiką. Gal vertėtų žvilgtelti kitaip, kitomis, jau visiškai nuskurdinto žmogelio akimis - kur toliau mes nueisime. Bet gal šie ekonominiai lavravimai tamsoje kai kam ir yra naudingi, nes tamsa daug ką paslepia...

JAV Lietuvių Bendruomenės XIV Tarybos antroji sesija (2)

Kęstutis K. Miklas

Pagalba lietuviui Amerikoje ir Lietuvoje

Tai yra viena iš darbų apimčių, kurios yra Socialinių reikalų tarybos žinioje. Ši taryba, kurios centras yra Chicagoje ir kuriai jau eilę metų vadovauja, atrodo, niekad nepavargstanti Birutė Jasaitienė, taip pat rūpinasi organizavimo tiesiogines pagalbos ir Lietuvos žmogui. Savo plačiame pranešime ji išvardino visą eilę darbų, kuriuos jos vadovaujama taryba atlieka.

Tarybos namai, pavadinti "Seklyčia", tai centras padėti lietuviams ne tik vyresnio amžiaus, bet ir naujai atvykusiems, su įvairiais patarimais bei tiesiogine pagalba teisiniais ir socialiniais klausimais asmeniškai ir per spaudą. Čia galima sutvarkyti net ir įvairią dokumentaciją ligos, draudimo, pilietybės, žalių kortelių, iš Vokietijos pensijų išdavimo ir kituose reikaluose. "Seklyčioje" yra ir restoranai. Sergantiems ir nepajėgiems maistas yra net išvežiojamas į namus. Čia yra ir skaitykla, ir administracija "Pensininko" žurnalo, kuris jau eina 11 metų. Čia trečiadieniais vyksta popietės, kurių metu būna paskaitos, koncertai ar seminarai. Taip pat organizuojamos įvairios kelionės - išvykos į muziejus, parkus, vaidinimus ir panašiai.

SRT stengiasi, kiek gali padėti ir Lietuvoje gyvenančioms didelėms bei vargstančioms šeimoms, tiesioginiai ar perduodamos jų adresus kitoms šalpos organizacijoms ar norintiems jas šelpti. Yra įsteigti net trys komitetai - "Lietuvos vaikų vilties", "Lietuvos našlaičių globos" ir "Lietuvos partizanų globos", kurie sėkmingai dirba savo apibrėžtose srityse.

Pirm. Jasaitienė pabrėžė, kad jos veikla nesiribuoja vien tik Chicago. Bandymai įsteigti tarybos padalinis kitose vietovėse - kol kas dar nesėkmingi.

Dėl Clevelando lietuvių "Sodybos" tolimesnės teisinės padėties bei priklausomybės Lietuvių Bendruomenėi klausimas dar neužbaigtas ir, galbūt, tą reikalą reiks išspręsti teismo keliu.

savarankiškais - nepriklausomais. Vienuoliai čia niekad nesirengė žmonių mokyti, ar juos gydyti, ar atversti. Vienuoliai ką sėja ir pjauna, tą valgo, neturi savo asmeniškų nuosavybės ir yra pavaldūs išrinktam abatui. Visi yra bepačiai. Savo diena pašvenčia maldai ir darbui.

Tripiti - vienuolių respublikos pasienis

Kelionė žvyruotu keliu ilgai nui mus gerokai išvargina. Vis dar - nevalge. Tripiti - vietovė prie Kserko kanalo, siauriausioje vienuolių respublikos dalyje. Mažutė prieplauka. Mažas motorinis laivas ruošiasi išplaukti. Mes laiku atvykome.

Norint svečiuotis pas Athos kalno vienuolius reikia laiško iš Konstantinopolio patriarcho ir Graikijos užsienių reikalų ministerijos vizos. Laišką "Pros eikosin" - Dvidešimčiai" - buvau gavęs Stambule - Konstantinopolyje, o vizą Atėnuose. Athos vienuolių respublikos atstovas ir graikas policininkas skubiai patikrina vieną ir kitą. Atgal negražina.

- Atsiimsite, kai nuvykite į Karyai, - paaiškina. Jau kelte. Išlaukiame. Buvau girdėjęs, kad vienuolių respublika neįsileidžia nieko moteriško - jokios moters, jokios patelės, jokio vaiko - nei karvių, nei asilių, nei vištų... O laive matosi ir moterų, ir vaikų - mergaičių ir berniukų. Imu kasyti galvą. Man besistebint laivas priartėja prie netolimos salos. Prieplaukoje išlipa visos moterys ir visi vaikai. Liekame tik mes. Vėl išplaukiame. Grįžtame bemaž atgal į Triiti! Laivas atplaukia prie Uranopolis - "Dangaus miesto" - prieplaukos, keletą kilometrų į pietus nuo Tripiti. Ir čia dar ne

Lietuvai reikia ekonominės pagalbos

Prieš porą metų įkurta Ekonominė reikalų taryba, kuriai vadovauja buvęs JAV diplomatas, dirbęs JAV ambasadoje Vilniuje, Algis Rimas, taip pat ieškojo būdų padėti Lietuvai jos ekonominio atstatymo srityje. Su pagalba Amerikos lietuvių ir architektų sąjungos suruoštoje konferencijoje Pasaulio lietuvių centre Lemonte, kurioje dalyvavo 50 su viršum Amerikos lietuvių verslininkų, buvo apsvaistyti pagrindiniai esminiai ir techniniai klausimai apie ekonominių santykių su Lietuva palaiškumą. Dalyvauta Baltųjų Rūmų suruoštoje konferencijoje Clevelande, aptariant ekonominius ryšius su Rytų ir Centrine Europa, taip pat ekonomikos konferencijoje Lietuvos ambasadoje Washingtone su tikslu - supažindinti galimus stambius JAV investitorius su Lietuvos padėtimi. Tarpininkauta Lietuvos verslininkams su patarimais apie JAV rinką ir jos veiklą. Buvo ieškota būdų įsteigti Amerikos lietuvių investicijų fondą, sudarant galimybes investuoti Lietuvoje, bet buvo susidurta su visa eile teisiškų sunkumų.

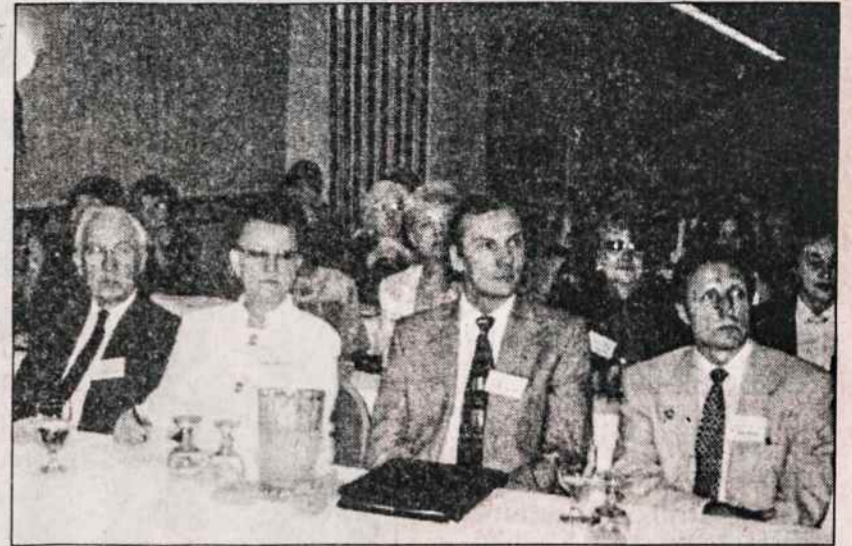
Pirm. Rimas taip pat pranešė, kad šiuo metu yra ruošiamas JAV lietuvių verslo srities profesionalų, pramonininkų ir įmonių registras Lietuvai. Jame bus įtrauktos ir JAV pramonės, prekybos ir investicijų įmonės jau veikiančios Lietuvoje. Registas turėtų pasirodyti ateinančių metų pavasarį.

Kad išsivija žinotų kas vyksta Lietuvos ekonominiame gyvenime, ERT, panašiai kaip ir Socialinių reikalų taryba, "Draugo" dienraštyje turi savo skiltį, kur kas savaitę pateikiamos paskutiniausios žinios.

Pirmoje šios XIV-sios Tarybos sesijoje ir vėliau apylinkių pirmininkų suvažiavime buvo prašoma, kad prie apylinkių būtų sudaryti Ekonominė reikalų būreliai. A. Rimas pareiškė, kad iki šiol toks būrelis įsikūrė tik Los Angeles apylinkėje.

Kultūros tarybos veikla

Apie ją kalbėjo šios tarybos pirmininkė Alė Keželiėnė. Ji paminėjo, kad su Lietuvių Fon-

Dalis dalyvių JAV LB XIV Tarybos antrosios sesijos atidarymo metu. Pirmoje eilėje iš kairės: Krašto valdybos vykd. vicepirmininkas dr. Vytautas Bieliauskas, Krašto valdybos sekretorė ir reikalų vedėja Giedrė Milašienė, Lietuvos ambasados patarėjas Washingone dr. Vytautas Žalys ir Lietuvos Generalinis konsulas New Yorke dr. Petras Anusas.

do parama tos tarybos iniciatyva vyksta naujų prenumeratorių vajai "Darbininko", "Dirvos" ir "Draugo" laikraščiams. Taip pat, kad premijų įteikimo vakaras mūsų kultūrininkams bus šiemet lapkričio 5 d. Chicagoje.

Taryba yra numačiusi padaryti eksperimentą - praveisti perijodinius kultūrinius pusvalandžius Pasaulio Lietuvių Centre. Jei susilauks tinkamo visuomenės pritarimo, tada tokie pusvalandžiai ir jų programos bus rekomenduojamos kitom kolonijom.

Šiuo metu labai intensyviai dirbama prie taip vadinamo "Žodinės istorijos" projekto, kuriam vadovauja Laima Petrauskaitė-Vanderstoep. Tai projektas - įrašyti pasikalbėjimus su mūsų senesniosios kartos žmonėmis ir jų veiklą nuo jų išvykimo dienos iš Lietuvos.

Kultūros taryba yra susirūpinusi ir išsivijos lietuvių archyvų reikalais. Apylinkės yra prašomos laikyti tuos archyvus iki bus duotas nurodymas, kur jie turės būti pasiūti.

Kiti pranešimai

Sesuo Margarita Bareikaitė, Rėginių reikalų tarybos pirmininkė, savo pranešime, pateiktame raštu, sako, kad ne visose

-- Lietuvos Generalinė prokuratūra iškelė baudžiamąją bylą dėl dviejų lėktuvų "Boeing-737" pirkimo. Kitą dieną buvo atliktos kratos bendrovės "Lietuvos avialinijos" vadovų butuose ir darbo kabinetuose. Itariama, kad už lėktuvus buvo permokėta. Lėktuvus "Boeing-737" bendrovė "Lietuvos avialinijos" pirkė šiais metais iš JAV firmos "Empire Capital Corporation". Už abu lėktuvus sumokėta 16,7 mln. JAV dolerių. Pirkinį finansavo JAV EXIM bankas.

Žmogus - judanti kryžkelė

Prof. prel. Antanas Rubšys

13

Prie Stavros miestelio išsukame į Hagion Oros kelią - Šventojo kalno. Šis kelias tik žvyruotas. Laimė, nedulka. Nakties rūkas čia naudinga rasa. Daugėja kaimų ir miestelių.

- Gal reikėtų stabtelėti, - lyg klausdami be žodžių, žvalgomės vieni į kitus.

Vasilios, atrodo, tai pastebi.

- Čia ne Atėnai ir ne Saloniki. Turistinių paslaugų čia nerasi, - perspėja.

Hagion Oros -vienuolių respublika

Rytinis Khalkidhiki pusiasalio tipirštis yra 60 km ilgio ir 15 km pločio, - faktiškai savivaldė Athos kalno vienuolių respublika. Tai 80 kvad. km Rytų ortodoksų Bendrijos šv. Basilijaus dvidešimties vienuolynų bendruomenė. Athos kalnas - Hagion Oros, - davęs vardą respublikai sėdi pačiame tripirščio gale ir turi 2030 m aukštį. Vienuolių respublikos istorija siekia Viduramžių pradžią. Ji buvo kukli. Athos kalno aplinka suviliojo daug atsiskyrėlių. Istorikai teigia, kad 963-aisiais metais buvo įsteigtas pirmasis vienuolynas. Tarp X ir XIV a. buvo įkurti visi didieji dvidešimt vienuolynų. Be jų yra ir šimtai mažesnių vienuolynų - "skiti" - namų trejetui vienuolių".

Athos kalno vienuolių bendruomenė naudojosi savivalda, būdama Bizantijos ir otomanų imperijos globoje. Ir šiuolaikinė Graikijos valdžia leidžia jai būti savivaldžia. 1927-aisiais metais ji buvo paskelbta Graikijos globojama, Konstantinopolio - Stambulo - patriarcho valdoma, teokratinė respublika. Karyai, svarbiausias vienuolių respublikos miestas, yra šv. Bendruomenės sostinė. Taryba, sudaryta iš dvidešimties vienuolynų atstovų, valdo Athos kalno vienuolius.

Athos kalno vienuolynai seka ankstyvąjį vienuolinio gyvenimo būdą. Būdinga rūpintis maldos gyvenimu ir būti ekonomiškai

Berėja. Apaštalo Pauliaus šventovė.

vienuolių respublika. Paskutinė prieplauka Graikijoje! Laivas prisipildo naujų keleivių. Visi vyriškos lyties - vyrai ir jaunuoliai. Girdėti kalbant ir prancūziškai, ir vokiškai, ir ispaniškai. Daug graikų. Pora vaikų kalbasi rusiškai. Jiedu atokiai laikosi. Po gero pusvalandžio į kajutę įkiša galvą graikas policininkas ir suskaičiuoja mūsų galvas. Prie jo dar kitas prisideda. Paprasų pasų ir juos pasiima. Iškyla bėda su mūsiškiu Karoliu. Mat pasą palikęs saugioje vietoje - taksį bagažinėje. Pateikia policininkui universiteto liudijimą su nuotrauka. Nepakanka. Kelionės testai jam neleidžia. Išlaipina "Dangaus (nukelta į 4 psl.)

Vyskupų konferencija Novosibirske.

Rusijos - Kazakstano vyskupų konferencija ir Sibire dirbančių kunigų suvažiavimas

Novosibirske 1995 spalio 2 - 5 dienomis

Dalyvavo:

1. Apaštalinis nuncijus Rusijai arkivysk. Jonas Bukovsky, slovakas, 20 metų gyvenęs JAV.
2. Europinės Rusijos apaštalinis administratorius arkivysk. Tadas Kondrusevičius, baltarusis, baigęs Kauno kunigų seminariją ir 8 metus dirbęs Vilniuje Šv. Dvasios parapijoje, puikiai kalbantis lietuviškai.
3. Sibiro apaštalinis administratorius vysk. Juozas Werth, pavolgio vokiečių, priklausęs Lietuvos jėzuitų provincijai, baigęs Kauno kunigų seminariją ir 4 metus dirbęs Vilniuje, Aušros Vartuose, puikiai kalbantis lietuviškai.
4. Kazakstano apaštalinis administratorius vysk. Jan Lenga, Ukrainos lenkas, priklausęs Lietuvos marijonų provincijai, baigęs pagrindinio seminariją ir išventintas Lietuvoje. Neblogai kalba lietuviškai.
5. Užsienio lietuvių vyskupas Paulius A. Baltakis, OFM, Amerikos vyskupų konferencijos ad hoc komiteto pagalbėti Rytų Bažnyčioms narys.
6. Amerikos vyskupų konferencijos ad hoc komiteto pagalbėti Rytų Bažnyčioms generalinis sekretorius mon. Jurgis Šarauskas.
7. "Kirche in Not" atstovai.
8. "Renovabis" atstovė.
9. Tarptautinio "Caritas" atstovas.
10. Maskvos kunigų seminarijos rektorius.
11. Sibiro apaštalinės administracijos generalinis vikaras ir pre-seminarinės mokyklos Novosibirske direktorius Tėv. Andrius, SJ, pavolgio vokiečių, puikiai kalbąs lietuviškai, angliškai, vokiškai, rusiškai, itališkai.

Konferencijoje buvo vartojama lietuvių ir anglų kalbos. Tėv. Andrius vertėjavo.

Rusijos imperijoje lotynų apeigų katalikų diecezija buvo įkurta 1773 metais, bet Vatikano pripažinta tik 1782 metų sausio 17 d., kaip Mohilevo vyskupija. Ji apėmė visą imperiją nuo Baltijos jūros iki Ramiojo vandenyno.

Po Pirmojo pasaulinio karo, 1918 metais, 5 Sibiro dekanatai buvo atskirti ir įkurtas Apaštalinis Sibiro vikariatas, kaip Vladivostoko diecezija, tačiau bolševikai neleido susiorganizuoti, o katedrą atėmė.

1993 metais Šv. Sostas įsteigė 3 apaštalinės administracijos.

I - Europinės Rusijos - Maskvos diecezija; administratorius arkivysk. Tadas Kondrusevičius.

Maskvos diecezija - 1991 m. turėjo 2 kunigus ir 6 parapijas. Šiandien turi 70 kunigų iš 16 kraštų. Tik du vietiniai. 90 seselių iš 17 kraštų. 75 registruotas parapijas. Bet tik 14 bažnyčių, iš jų - 7 remontuojamos. 12 - koplyčių.

Nuo 1991 metų veikia Šv. Tomo Akviniečio kolegija, kur dėstoma filosofija ir teologija. Kolegiją lanko per 300 studentų iš jų 75% - pravoslavai. Kolegija turi filialus Karaliaučiuje, St. Petersburge ir Tocze; - juose mokosi per 350 studentų. Kolegija nuo 1994 metų leidžia savaitraštį "Evangelijos šviesa" (3000 egzempliorių, dalija nemokamai, finansuoja vokiečių "Renovabis", 80,000 dol. per metus) ir mėnesinį žurnalą "Tiesa ir gyvenimas". Per metus kolegijoje išleidžiama per 100 leidinių - vertimų ir profesorių darbų.

1993 metais įsteigta kunigų seminarija ir 3 kursuose mokosi 48 klierikai (iš visos Rusijos ir Kazakstano).

1995 rugsėjo 1 d. oficialiai atgavus dalį Katalikų Akademijos rūmų St. Petersburge ir į ten perkeliama seminarija.

Arkivysk. Kondrusevičius po 4 metų dar vis negauna užsienio paso ir turi įvairių sunkumų su valdžia.

Finansiškai visiškai priklauso nuo užsienio.

II - Sibiro apaštalinė administracija Novosibirsko diecezijoje. Vadovauja vysk. Joseph Werth.

1991 metais turėjo 3 kunigus. 1995 metais, dabar, turi 50 kunigų, bet tik 5 vietiniai. 50 seselių. Dviejų metų priešeminarinę mokyklą su 5 kandidatais. 150 Katalikų centrų - bendruomenių. Bendruomenės labai mažos kaip ir visoje Rusijoje, po 25 - 300 šeimų.

Vokiečiams išvykstant į Vokietiją, jų jau išsikėlė per 300,000, todėl bendruomenės labai sumažėjo arba net užsidarė.

III - Kazakstano apaštalinė administracija - Karagandos diecezija, kuriai vadovauja vysk. Jan Langa.

Turi 40 kunigų ir 40 seselių ir 25 klierikus, kurie mokosi Maskvoje. Visoje Rusijoje ir Kazakstane dirba 162 kunigai ir 193 seserys. Kunigų vienintelės pajamos - mišių stipendijos.

Pragyvenimui reikia mėnesiui 300 dol.

Metinė viza kainuoja 500 dol. Iš vietinių žmonių negauna beveik jokios finansinės paramos, nes žmonės patys neturi nieko.

Rusijos valdžiai užprotestavus, nes Rusija nelaiikoma misijų kraštu, nei Vatikanas ("Propagation of Faith), nei Italijos valdžia nebegali teikti finansinės paramos. Iki šiol viskas buvo finansuojama:

- a. Vokiečių "Kirche in Not";
- b. Vokiečių "Renovabis";
- c. Amerikos vyskupų konferencijos ad hoc komiteto remti

Rytų Bažnyčias; d. ir dalinai tarptautinės "Caritas" organizacijos.

Vien kunigų seminarijos išlaikymas per metus atsieina 246,000 dol., dar šiais metais reikalinga 400,000 dol. pagalba.

Katalikiškas mokyklas galima steigti, bet dėl ideologijos ir finansinių sunkumų nutarta apsiriboti katechetiniais kursais.

Sibiro lietuvių religinis gyvenimas

Bendrai lietuviai, likę Sibire, nepasižymi religingumu. Bet ten, kur gyvena lietuvių, tos bažnyčios yra aprūpintos Lietuvoje išleistais mišiolais ir žmonėms išdalinamos arkivysk. Kondrusevičiaus išleisdomis mišių eigos knygutėmis 5 kalbomis: rusų, lenkų, vokiečių, lietuvių ir lotynų.

- Visi trys vyskupai bei keletas pavolgio vokiečių kilmės kunigų gerai kalba lietuviškai. Pvz. Novosibirsko katedroje, nors reguliariai atsilanko tik 6 lietuviai, kas antrą sekmadienį yra skaitoma Evangelija lietuviškai ir giedama "Pulkim ant kelių" ir kitos giesmės, o Barnaule - pasaulietis skaito lekciją lietuviškai.

Priežastys, kodėl lietuviai taip

mažai lanko bažnyčią: gyvena toli ir išsisklaidę, neturį mašinų, mišrios šeimos, o svarbiausia nebeturi lietuvių kunigo.

Pakartotiniai buvo prašyta, kad juos, bent laikus nuo laiko aplankytų lietuvių kunigas ir atsiųstų video kasečių, kad juos paskatintų susirinkti bei palaikyti lietuviškas - katalikiškas tradicijas.

Lietuvių yra visur, nuo Murnansko iki Vladivostoko, bet, kaip pareiškė suvažiavime dalyvavę Sibiro kunigai, jų parapijose reguliariai dalyvauja 1 - 6 lietuviai.

Vyskupai, ypač Kondrusevičius ir Werth, nuolatos primena savo kunigams, kad vienoki ar kitoki būdų būtų atkreiptas dėmesys ir į etnines mažumas.

Sibiro kunigai prižadėjo atsiųsti savo adresus, kad galėčiau palaikyti per juos ryšius su lietuviams, prisijungdamas "Vyskupo biuletenį" ir kitos literatūros. Tai galbūt pagelbėtų patraukti lietuvius prie Bažnyčios bei susiburti Lietuvių Bendruomenę. Į Novosibirsko vykusį suvažiavimą buvo atvykę beveik visi (50) Sibire dirbantys kunigai.

Vysk. Paulius Baltakis, OFM

Kun. Prelato Jono Kučingio knyga "Mano gyvenimo takais"

Alė Rūta

Kai kuriuos žmones pažinti yra tikra privilegija. Kad ir iš atokiai, tačiau jie veikia į tavo, daro įtaką, kartais net yra atrama gyvenimo sunkumuose. Ir dėkoji likimui, kad esi suartinamas.

Knygos išleidimo proga, noriu paminėti vieną iš tokių asmenybių - Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos kleboną, dabar jau Emerita, kun. prelata Joną Kučingį. Atvykęs po karo jaunas kunigėlis (tada Jonas Kučinskas) iš mažytės varganos parapijėlės išgudė didelę parapiją, pastatė naują bažnyčią ir mokyklą, kur suklestėjo ir Lituanistinė šeštadienių mokykla; parapija išaugo ir sustiprėjo religine, ekonomine ir kultūrine prasme. Priklausome šiai parapijai keliasdešimt metų, džiaugiamės jos visokeriopu veikla.

Prelatas J. Kučingis, nevieną rėmęs moraliai ir materialiai, paskutiniu metu įsitraukė į labdarą - čia atvykstančių iš Lietuvos ir Tėvynėje esančių brolių

lietuvių dvasinei sveikatai ir bendrai gerovei. Ir pats nukeliauja į Lietuvą (arba siunčia paramą), ten gražiai priimamas ir pagerbiamas. Yra nuolatinis išėjimo spaudos rėmėjas.

Šiomet jo kelionė į Lietuvą buvo gražiai atžymėta spaudoje - "Kauno dienoje", "Žemaičių saulutėje" ir kitur.

O svarbiausia - Prelatas paskleidė savo parašytą knygą (nors pernai metu - 1994 data) "Mano gyvenimo takais". Tai savilaidinė kukli knyga (arti šimto puslapių), bet joje atsispindi stipri, vertinga asmenybė. Rašo apie save trumpai, be hiperbolių, tačiau iš vaizdingai nupieštų jo gyvenimo įvykių išryškėja varganose buity kilti dvasia, pasitikėjimas Dievu, - gal užtat jo "takais" nutiesia sėkmės ir gerio linkme. Optimizmas, žmogaus meilė, sumanumas - net kūrybiškumas - nugali visas kliūtis ar pavojus.

Anksčiau kun. prel. J. Kučingis norėjo pavesti savo biografiją (nukelta į 7 psl.)

Žmogus - judanti kryžkelė

(atkelta iš 3 psl.)

mieste". Jam teks laukti, kol mes grįšime. Čia ir moteris turi laukti savo grįžtančių vyrų - piligrimų - po viešnagės šalyje, skirtoje "tik vyrams". Ir piligrimui, grįžtančiam po ilgesnės viešnagės, Oranopolis turi atrodyti lyg dangus su švelnia šokių muzika, sklindančia iš uosto restorano.

Į Dafni uostą vienuolių respublikoje

Athos kalno pusiasalis iš tolo atrodo mažas. Bet kuo ilgiau plaukiame, tuo jis labiau didėja. Nors fiziškai jis priklauso Graikijos žemynui, bet papročiais ir įstatymais yra nuo jo visiškai atskiras. Kalnuotas, apaugęs tankiais miškais, kalnų atšlaitės vienuolynais lyg tvirtovėmis nusėtos. Laivas puškuoja palei pakrantę. Stebina vienuolynų architektūros įvairovė. Daugumas jų seni ir atrodo perdėm apšėpę. Retai kur matyti juose vienas kitas vienuolis. Savo žydėjimo metu Athos kalno respublikoje buvo apie 20,000 vienuolių. Nūdien Šv. Kalno respublika turi vos 1000 vienuolių.

Prie vieno vienuolyno kraunami rasta į laivą. Vienuolis prižiūri darbininkus. Šis vienuolynas melsvai dažytas. Prie kito vienuolyno prieplaukos vienas vienuolis ilpa į mūsų laivą. Kai kurie vienuolynai primena Tibeto budistų vienuolynus. Vienur kitur pusiasalio atšlaitės apšodintos alyvmedžiais. Iš tolo, vėjo linguojami saulėje, jie spindi lyg žalias aksomas. Pakeleiviai, radę laisvesnį kampą ant denio, tiesiasi pokaičiui.

Dafni uostą pasiekiami ankstyvą popietę. Prie molo stovi ne tik graikų policininkai, bet ir keli vienuoliai. Policininkai vėl skaičiuoja galvas ir palygina kiekvieno veidą su nuotrauka pase, o vienuoliai igudusiomis akimis įdėmiai apmeta kiekvieną išlipusį keleivį. Jų užduotis atpažinti vyrais persirengusias moteris, bandančias įkelti į "tik vyrams" skirtą vienuolių respubliką. "Nuo to laiko, kai Šv. Kalnas buvo pašvestas Mergelei Marijai, į jį moteris dar neikėle kojos". Anksčiau, sako, vienuoliams buvo lengviau, nes buvo reikalaujama, kad piligrimai atkeltų barzdą - nesiskuti! Vienuoliai apžiūri ir keltu atvežtus gyvulius. Tik mulai ir asilai įleidžiami į vienuolių respubliką!

Autobusas į Karyai išvažiuos 2 val. p. p. Turiu laiko alkiui numalšinti. Yra ir vietų pinigų į drachmas pakeisti. "Pastičio" - graikiški makaronai - niekad dar niekad nebuvo taip gardūs. "Eto", vienuolių pagamintas retzina vynas buvo ypač gaivinantis!

Senovės graikų kapinyno paminklas.

Vienuolių respublikos sostinėje

Nuo Dafni uosto į Karyai, vienuolių respublikos sostinę, eina iš dalies grįstas kelias, kirsdamas žemą kalnų virtinę. Pasiekus virtinės nugarą, atsiveria nuostabi panorama į abi pusiasalio puses. Kelio šonuose baltų ir spalvotų oleandrų miškeliai. Pievose ganosi ramūs jautai. Slėniuose šen ir ten stovi, vešlios augmenijos saugomi, seni vienuolynų pastatai.

Karyai yra rytiniame kalnų virtinės šone, kuris švelniai driekiasi jūros link. Čia gamta padėjo žmogaus rankoms sukurti neįprastą kampelį. Tai pajunti Prototos šventovėje - X a. statytoje bazilikoje, vienuolyno, daržuose, soduose ir vynuogynuose. Palei gatvę auga susiraizgę gervuogių ir gebenių krūmai, engdami takus į tuopų, pušų ir kaštanų miškelius. Vienoje varpinėje skamba varpai, kviesdami vienuolius į pamaldas, juodu apdaru vilkintys su apvaliu gaubtuvu ant galvų vienuoliai neskubėdami žingsniuoja akmenimis grįsta gatve šventovės link. Maisto ir daržovių pardavėjai, virėjai, vertėivos, gatvių šlavėjai... - jie visi vienuoliai! Tiek daug barzdų! Juodos, rudos, geltonplaukės, pilkos, baltos kaip sniegas. Kai kurios nusmailintos, kai kurios plačios lyg šluotos, o kitos tankios, garbanotos ir neištiriamos lyg žiedinis kopūstas.

Mus nuveda į Šv. Bendruomenės rūmus. Užpildome "eisodos" - "ėjimo" - blanką. Čia mums sugažina pasus ir išduoda laišką "Dvidešimčiai" vienuolynų, kad priimtų svečiais keturioms dienoms.

Keturios dienos pas Athos kalno vienuolius

- Ką darysime? - klausiamo vieni kitu.

Sutariame pirmiausia nukakti į Megisti Lavra - svarbiausią Athos vienuolių respublikos vienuolyną. Ten yra sena biblioteka su gausiais ir reto senumo Šv. Rašto manuskriptais - rankraščiais. Po to pamatysime.

- Kaip ten patekti?

- Tai labai lengva, - paaiškina vienas paslaugus smaila barzda vienuolis, - už valandos važiuoja autobusiukas į Iveroną, o iš ten galite į Megisti Lavra plaukti motorlaiviu. Be to, - pridėda - mūsų vienuolynai yra taip pastatyti, kad nuo vieno iki kito nueiti galima per vieną dieną...

Vienuolynų bent dvidešimt, o svečiais būsime tik keturias dienas. Gal patiks užsibūti Megisti Lavra vienuolyne?

(Bus daugiau)

Chicago, IL**Lietuvos ambasadorius - "Metų žmogus"**

Nuo 1970 metų Chicagos lietuvių kilmės amerikiečiai verslininkai, kultūrininkai, visuomenininkai, kuriuos vienija Balzeko Lietuvių kultūros muziejus, renka kandidatą "Metų žmogaus" ("Man of the Year") nominacijai. Nuo 1970 m. tuo garbingu apdovanojimu už kultūrinę ir visuomeninę veiklą specialus komitetas kasmet pagerbia vieną asmenį, pasižymėjusį ne tik lietuvių, bet ir amerikiečių visuomenėje. Pasak muziejaus steigėjo Stanley Balzeko, apdovanojimas skiriamas asmeniui, kurio veikla ir darbas padeda muziejui atlikti savo pagrindinį uždavinį - supažindinti plačiąją Amerikos visuomenę su Lietuva ir lietuviais.

1995 m. spalio mėnesį S. Balzeko Lietuvių kultūros muziejaus direktorių taryba Chicagoje, kurio garbės nariais yra Illinois valstijos gubernatorius ir Chicagos meras, paskelbė, kad šių metų garbės apdovanojimas už svarbius pasiekimus humanitarinėje, akademineje ir diplomatijos srityse bus įteiktas Lietuvos ambasadoriui JAV ir Kanadoje dr. Alfonsui Eidintui. Komentuodamas 29-osios nominacijos parinkimą, S. Balzekas pažymėjo, kad ambasadorius dr. A. Eidintas tiesia tvirtus tiltus tarp Lietuvos ir Amerikos.

Pasižymėjusio "Metų žmogaus" apdovanojimas ambasadoriui A. Eidintui bus įteiktas metinėje iškilmingoje vakarieneje š. m. gruodžio 9 d. Balzeko Lietuvių kultūros muziejuje Chicagoje.

Lietuvos Ambasados spaudos s-rius

Donius Remys grįžo iš Lietuvos

Septynis mėnesius praleidęs Lietuvoje atgal į Chicago sugrįžo net keturiomis poezijos knygomis spėjus užsirekomenduoti mūsų tautietis Donius Remys. 1992 m. buvo išleistas jo pirmasis poezijos rinkinys "Išsipildymo sala". O po to kas metai sekė "Aukstinė vasara", "Išlikęs džiaugsmas" ir "Svajonių gėlės" (paskutinė pasirodė šių metų pavasari). Šie visi rinkiniai buvo išspausdinti Lietuvoje, kur jų autorius vis praleisdavo po pusmetį, nes jau turi savo butą Palangoje ir iš ten važinėja po visą Lietuvą.

Donius Remys yra turėjęs daugelį susitikimų - vakarų su Lietuvos poezijos mėgėjais, kurie labai domis jo kūryba. Dauguma iš tų susitikimų įvyko šiemet. Donius Remys buvo pakviestas į poezijos vakarus jo gimtuosiuose Mažeikiuose, Kretingoje, Birštono kultūros centre esančion bibliotekon, Plungės rajoninė bibliotekon ir kitur.

Jis dalyvavo Jonavoje įvykusiame prieš trejus metus įsteigto Lietuvos kaimo rašytojų sąjungos suvažiavime. Ši sąjunga taip pat priėmė į savo narių tarpą ir patį D. Remį. Čia reikia pažymėti, kad šiai sąjungai priklauso daugiau negu 200 po visą Lietuvą išsibarsčiusių rašytojų, kurių didžioji dalis gyvena miestuose. Sąjungos pirmininku yra Kostas Fedaravičius iš Jonavos. Per šį suvažiavimą (jis vyko rugsėjo 23 - 24 dienomis) sveičiui iš Chicagos buvo įteiktas literatūrinis "Krintančio lapo" prizas. D. Remiui atiteko Jonavos tautodailininko nutapytas paveikslas.

Apie D. Remį ir jo kūrybą rašė daugiau negu dešimtį Lietuvos išeinančių laikraščių, dėdami jo poeziją ir nuotraukas. Dar prieš Kalėdas D. Remys vėl žada pajudėti Lietuvon, nes nori išleisti savo poezijos rinktinę, kuri apimtų geriausius kūrinius iš jo visų keturių knygų. Taip pat dar galvoja ir apie penktąją poezijos knygą. Trumpai tariant, D. Remys nenori dar padėti plunksnos ir atsitraukti nuo savo pamėgto poezijos.

E. Šulaitis

Poetas iš Lietuvos - Iowa universitete

35 metų poetas iš Lietuvos Eugenijus Alisanka šių metų pabaigą praleis kaip rašytojas Tarptautinėje Rašymo Programoje (IWP) Iowa Universitete. Alisanka yra Lietuvos Rašytojų Sąjungos pirmasis sekretorius ir vyresnysis angliškai kalbantis tos Sąjungos atstovas.

IWP atrasta 1967 metais, finansuoja programos dalyvius pagal susitarimus su daugybe šalių. Šiais metais 35 rašytojai iš 32 šalių bus Iowa universitete iki lapkričio 27 dienos.

"Sugebėti įdėmiai klausytis problemų - svarbiausia"...

"Chicago Tribune" spalio 6 d. išspausdino aprašymą apie kun. Vyta Memėną, kuris 15 metų išbuvo policijos kapelionu Joliet, IL, ir tik pereitą vasarą, pats pasitraukęs iš kapeliono pareigų, perėmė klebono pareigas Šv. Antano parapijoje Frankfort, IL, o taip pat ir policijos kapeliono pareigas šiame mieste, nes jos čia yra daug mažesnės apimtys.

Kun. Vyta Memėnas yra gimęs Lietuvoje. Jo tėvas nepriklausomos Lietuvos laikais buvo policininkas. Kun. Vyta - 38 metus katalikų kunigas, klebonavęs keturiuose skirtingose parapijose.

"Eiti policijos kapeliono pareigas nėra lengva", sakė kun. Vyta. "Sugebėti įdėmiai klausytis yra svarbiausia. Tai gal ne išsprendžia policijos pareigūnų, vyrų ir moterų problemų, tačiau tai labai jiems padeda, jeigu aš galiu klausytis ilgai, kiek tik kalbėtojas nori kalbėti...". Kapelionas gelbsti policijos tarnautojams paremdamas juos, kovodamas už jų teises ir išklaudydamas jų rūpesčius, problemas ir nusiskundimus. "Negaliu nieko asmeniškai jų klausinėti, nebent jie patys man atvirai pasisako. Visą, ką jie papasakoja, sėdint mums drauge policijos automobilyje arba policijos

istaigoje, yra asmeniškai, lieka paslapyje, kaip ir žodžiai, pasakoti klausyklėje", - toliau pasakoja kun. Vyta Memėnas. "Bet įdėmus išklausa jiems labai padeda. Policininko ir kunigo darbas yra labai panašus. Žmonės ateina pas mus tik tada, kai turi problemų. Skirtumas gal tik toks: policija gali išrišti jų problemas pagal federalinius arba valstijos įstatymus. Aš to padaryti negaliu... Aš patariu pagal širdies įstatymus..."

Nors kun. V. Memėnas ir Frankfort, IL. tebetęsia policijos kapeliono darbą, važinėdamas policijos patrulių automobilyuose, vilkėdamas policininko uniformą arba kunigo drabužius, bet kai reikia pranešti tragišką žinią šeimai apie policininko sužeidimą ar net mirtį, jis visada tai labai jiems padeda, jeigu aš galiu klausytis ilgai, kiek tik kalbėtojas nori kalbėti...". Kapelionas gelbsti policijos tarnautojams paremdamas juos, kovodamas už jų teises ir išklaudydamas jų rūpesčius, problemas ir nusiskundimus. "Negaliu nieko asmeniškai jų klausinėti, nebent jie patys man atvirai pasisako. Visą, ką jie papasakoja, sėdint mums drauge policijos automobilyje arba policijos

Sveikiname policijos kapelioną mielą kun. Vyta Memėną, linkėdami jam daug ištvermės ir kantrybės šiame sunkiame artimo meilės darbe. Tai vienas iš nedaugelio lietuvių kunigų, kuris Jungtinėse Valstijose dirba policijos kapeliono darbu.

Šių metų Lietuvių Fondo stipendininkai, kuriems buvo įteikti čekiai per LF rudeninį pokylį Lietuvių Centro Lemontepatalpose spalio 21 d.

Ed. Šulaičio nuotrauka

Nathan Roe - naujas USBF atstovas

Ashley Owen, US - Baltic Foundation (USBF) organizacijos vadovė, pristatė Nathan Roe, kuris yra paskirtas USBF organizacijos atsakingu pareigūnu Demokratijos plėtimo programai (Dem Net). Dem Net egzistuoja jau trys metai, ir yra paskyrusi apie 2,4 milijonų dolerių nevyriausybinėms demokratinėms organizacijoms remti Estijoje, Latvijoje ir Lietuvoje.

Nathan Roe yra gimęs JAV, Oklahoma valstijoje, tačiau jis yra gerai susipažinęs su Baltijos kraštais. 1992 m. Carleton College jis gavo bakalauro laipsnį Baltijos kraštų istorijos srityje, tuo pačiu plačiau gilindamasis į Centrinės ir Rytų Europos valstybių problemas.

Nathan Roe yra tiesiogiai susipažinęs su padėtimi Baltijos kraštuose, nes paskutiniuosius dvejis metus su Taikos korpuso misija jis praleido Estijoje.

Pristatydama naują kandidatą, A. Owen pabrėžė, kad Nathan Roe turi visus bruožus, kurie

pagal USBF

Paskirtos prel. Juozo Prunskio premijos

Religinio konkurso tema buvo "Krikščionybės idealų ugdymas". Konkurse dalyvavo 27: iš Lietuvos - 24, iš JAV - 3.

Buvo pristatyta: 1 vaikų savaitraštis, 9 knygos, 3 poezijos, 3 straipsniai ir 11 projektų.

Religinio konkurso komisija, susirinkusi 1995 m. spalio 21 d. Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserų vienuolyne, Putnam, CT, taip įvertino prisijusčius darbus ir paskyrė prel. Juozo Prunskio premijas:

- \$3,000.00 skirti savaitraščiui vaikų "Kregždutei" paremti. Ji redaguoja Milda ir Vygaudas Račkaičiai. Šiuo metu labai reikalingas katalikiškas laikraštėlis vaikams.

- \$1,500.00 skirti Matulaičio parapijos Vilniuje jaunimo gru-

pei, kad jie toliau plėstų savo veiklą ir pasidalintų savo krikščioniškų idealų ugdymo patirtimi su jaunimu kitose parapijose. Premija skiriama:

1. paruošimui šios jaunimo grupės pavyzdinės veiklos koncepto ir išsiuntinėjimui jo visom Lietuvos parapijų jaunimo grupėm;

2. paruošimui vadovų, kurie pradėtų kitose Lietuvos parapijose krikščioniškų idealų ugdymo veiklą jaunimo tarpe.

Premijų paskyrimo protokolą pasirašė:

Kun. Rapolas Krasauskas
Sesuo M. Bernadeta Matukaitė
Mirga Girniuvienė
Eligijus Sužiedėlis

Kun. Vytautas Memėnas - policijos kapelionas ir Šv. Antano par. klebonas Frankfort, IL.

Sporto žinios**Pirmoji Lietuvos krepšinio paroda**

Spalio 18 d. Vilniaus fotografijos galerijoje buvo atidaryta pirmoji Lietuvoje paroda krepšinio tematika. Joje 82 fotografai yra išstatę 120 nuotraukų. Už geriausius darbus buvo skiriamos premijos. Pirmoji atiteko Lietuvos Lygos fotografui E. Onaičiui. Jis buvo atžymėtas tūkstančio litų premija. Antrąją premiją ir per pusę mažiau litų laimėjo išeivių laikraščiuose bendradarbiaujantis Viktoras Kapočius. Išstatytose nuotraukose pavaizduoti dvejų praėjusių Lietuvos Krepšinio lygos sezonų rungtynių momentai.

Prasidėjo naujas NBA sezonas

Lapkričio 3 d. prasidėjo naujas NBA profesionalų krepšinio pirmenybių sezonas. Šiemet, prisidėjus dvejoms naujoms komandoms (Toronto ir Vancouver), pirmenybėse žais 29 penketukai. Šioje lygoje, kuri yra pati stipriausia pasaulyje, dabar pasirodys užsieniečiai iš net 21 valstybės, jų tarpe bus 12 naujokų. Iš Lietuvos čia rungtyniaus du krepšininkai: šalia senbūvio Šarūno Marčiulionio varžysis ir Arvydas Sabonis, iki šiol žaidęs Europoje. Priešsezoninėse rungtynėse į jiedu gana gerai užsirekomendavo, tad dabar visų lietuvių akys bus nukreiptos į tuos susitikimus, kuriuose pasirodys Portlando "Trailblazers" ir Sacramento "Kings" komandos. Palinkėkime mūsų krepšininkams geros sėkmės!

Chicago "Neries" sporto klubo sukaktis

Spalio 23 dieną suėjo 40 metų nuo Chicagos "Neries" sporto klubo įsisteigimo. Jis atsirado susijungus anksčiau Chicagoje gyvavusiems "Perkūno" ir "Ateities" sporto klubams. Ankstesniais metais šis sporto junginys kultūravo krepšinį, tinklinį, stalo ir lauko tenisą, šachmatus, lengvąją atletiką, plaukymą, o dabar savo aktyvumą rodo tik tinklinyje, kur dar vis pelno gražių laimėjimų. Šio klubo pasižymėjusiais darbuotojais yra buvę: Aleksas Lauraitis, Sigmantas Degutis, Albertas Liškūnas, Jonas Valaitis, Romas Puodžiūnas, Edvardas Šulaitis ir kiti. Klubas šalia tinklinio yra turėjęs vieną iš geriausių lietuvių krepšinio komandų Šiaurės Amerikoje.

E. Š.

Atsišaukimas į Šiaurės Amerikos medicinios seseris

Lietuvos sveikatos apsaugos srityje ir medicinos seserų profesijoje, šiuo metu vyksta reikšmingi pasikeitimai ir lavinimas.

Keletai med. seserų iš JAV, kurios pastaruoju metu dirbo Lietuvoje, kilo mintis suorganizuoti grupę Amerikos lietuvių medicinos seserų, kurios domėtųsi bendradarbiavimu ir profesinių žinių pasidalinimu Lietuvos sveikatos apsaugos ir slaugymo tikslu: teikti įvairią pagalbą savo kolegėms Lietuvoje, išvystyti kolegiską bendradarbiavimą su Lietuvos med. seserimis.

Jeigu Jūs įdomaujates ir norite daugiau sužinoti apie šią grupę ir galimybes joje dalyvauti, kviečiame kreiptis į:

Dr. Violet H. Barkauskas, Associate Professor and Associate Dean, School of Nursing, The University of Michigan, 400 North Ingalls, Ann Arbor, Michigan 48109 - 0482. Telefono numeris: darbo - 313 - 936 - 3631; namų - 313 - 994 - 0916; FAX - 313 - 936 - 3644; E-mail - vhbarkas@umich.edu

-- Sol. Audronės Gaižiūnienės, Chicago, IL, koncertas lapkričio 15 d. įvyks Daytona Beach, FL. Koncertą rengia šalpos organizacija "Saulutė".

-- Rašytojas Alonsas Tyrullis - Šešplaukis, Chicago, IL, du mėnesius praleidęs Lietuvoje, grįžo į namus. Lietuvoje apie tris savaites prabuvo Druskininkų sanatorijoje. Jo viešnagės metu iš spaudos išėjo "Santaros" kultūros žurnalo ir "Spindulio" spaustuvės išleista jo prisiminimų ir kritikos straipsnių knyga: "Pažintis su rašytojais ir knygomis".

-- Alės Keželiienės vadovaujama JAV LB kultūros taryba lapkričio 19 d. Pasaulio Lietuvių Centre, Lemont, IL, tuoj po mišių rengia linksmą programą, kurią atliks "Pupų dėdės" anūkas su jį palydinčiais dainininkais, aktoriais, muzikantais. Pelnas skiriamas naujai salei Pasaulio Lietuvių Centre įrengti.

-- JAV Lietuvių Jaunimo Sąjunga rengia suvažiavimą lapkričio 24 - 25 dienomis Chicagoje. Dėl registracijos ir informacijos skambinti 708 852 - 0460.

-- Devintasis Mokslo ir Kūrybos Simpoziumas įvyks lapkričio 22 - 25 dienomis Vilniuje. Dėmesį ir žiūrėti šie simpoziumai vykdavo Chicagoje. 1991 m. vyko Lietuvoje. Šių metų simpoziumo taryboje lietuvių išeivijai atstovauja: dr. K. Ambrozaitis, dr. A. Vanagūnas, arch. A. Kerešis, inž. L. Maskaliūnas, prof. dr. V. Kelertienė, A. Y. Antanaitis, dr. V. E. Vengris, dr. R. Vaitas.

-- Vasario 16-osios gimnazija Vokietijoje naujus mokslo metus pradėjo, turėdama 98 mokinius, 13 daugiau negu praeitais metais. Daugiausia mokinių yra iš Vokietijos - 51. Kiti yra atvykę iš Lietuvos, JAV, Kanados, Urugvajaus, Argentinos ir Malio (Afrikos).

-- Prof. kun. Pauliaus Rabikausko, SJ, Romos Gregoriano universiteto istorijos fakulteto dekanas, pagerbimas 75 metų amžiaus sukakties proga spalio 14 d. surengtas Vilniuje, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Po koncertinių mišių išklaustytos sukaktuvinės bei akadmiško Antano Tylo paskaitos ir sveikinimai. Paminėjimą surengė Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija.

-- Alė Keželiene, JAV LB Kultūros tarybos pirmininkė, šios tarybos vicepirmininkės pareigoms pakvietė Laimą Žliobienę, kuri taip pat rūpinasi ir informacijos reikalais.

-- Lietuvių Partizanų Globos komitetas, kuriam pirmininkauja Leonas Maskaliūnas, išsiuntė lietuvių visuomenei laiškus, kviesdamas prisidėti auka prie dar gyvų partizanų šalpos. Šiuo metu turima apie 300 partizanų, kuriems numatoma skirti paramą po \$200.

-- Kanados Lietuvių Fondo Lėšų skirstymo komisija spalio 10 d. patvirtino 12 stipendijų Lietuvoje studijuojantiems jaunuoliams. Stipendijos po \$300. Viena \$1,400 stipendija paskirta Lietuvos studentei E. Danilevičiūtei, studijuojančiai Atėnų universitete. Lėšos šioms stipendijoms paimtos A. T. Kojelaičių fondo \$4,240, Balsių Fondo \$160, iš Paramos Lietuvai \$600.

Skaitytojai rašo
"Darbininkui"

• Š. m. spalio 27 d. "Darbininkas" išspausdino Romualdo Stapulionio laiška, kuriame jis pasisako, kad laikraštje galima būtų sumažinti nuobodžių parapijinių nutikimų apie tai, kaip, kur, kada ir kokia proga gerb. asmenys vaišinosi kavute. R. Stapulionis siūlo į tą vietą patalpinti daugiau informacijos apie Lietuvą.

Mano atsakymas p. Stapulionui yra, kad jau dabar išseivijos lietuvių spauda daugiau kaip 50% skiria žinioms, straipsniam ir įvairiems aprašymams apie Lietuvą.

Išseivijos lietuvių radijas, išsibarstęs po visą Ameriką, gauna faksu žinias iš Lietuvos ir nemažiau 80% savo laidų laiko skiria Lietuvai.

Lietuvos gyventojų ar jų žurnalistų straipsnius dažnai skaitome išseivijos spaudos puslapiuose.

Tie, kurie sekate Lietuvos spaudą, galėtumėte paklausti, o kiek išseivijos lietuvių parašo į Lietuvos spaudą? Mano turimais duomenimis jų yra daug, tačiau Lietuvos laikraščiai jų nepaspaudina. Jeigu pridėsite Amerikos "doleriuok", tai jūsų rašinys tikriausiai "išvys" dienos šviesą.

Todėl, jeigu išseivijos lietuvių spauda apie vietos talkinių kultūrinį veikimą parašo, tai tuo tik reikėtų džiaugtis. Jeigu išseivijos merdėjimas ir toliau vyks tokiu mastu, tai ateis laikas, kai nebus kam ir parašyti apie vietos lietuvių veiklą.

Man, ilgamečiui "Darbininko" skaitytojui, dar neteko skaityti "Darbininke" kokia proga gerb. asmenys vaišinosi kavute.

O kad "Darbininkas" galėtų patraukti daugiau skaitytojų iš Lietuvos, tai reikia pasakyti nemalonų faktą, kad didžioji dalis, atvykusiųjų nuolatiniam apsigyvenimui iš Lietuvos į Ameriką, visiškai nesidomi išseivijos lietuvių spauda. Yra nedidelės išimties tarp naujai atvykusių lietuvių, kurie nenulems išseivijos laikraščių tolimesnio likimo.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

- o -

Redakcija dėkoja skaitytojams už laiškus. Kviečiame ir kitus skaitytojus parašyti savo atsiliepimus, pasiūlymus, pageidavimus, pastabas.

Įspūdžiai iš Rudens meno parodos

Rima Čerkeliūnienė

Ruduo New Yorko lietuvių visuomenei atnešė kultūrinės atgaivos. Lapkričio 4 - 5 dienomis Kultūros Židiny naujaisiais atvykusių išseivijų iniciatyva buvo surengta Rudens meno paroda. Kaip rašoma parodos kataloge, "Skirtingo amžiaus ir įvairių interesų lietuviai, susirinkę iš visų Lietuvos kampelių, buriamės New Yorko "Versmėje". Esame pasiryžę testuoti ankstesnių Lietuvos išseivijos kartų pradėtą lietuvių išlaikymo tradiciją, darbais ir talentais garsinti Lietuvos vardą". "Versmė" yra JAV Lietuvių Bendruomenės vienos New Yorko apylinkės pavadinimas.

Nors iniciatyvos ėmėsi jauniausieji išseivijai, kurių daugelis čia jau gyvena penkerius metus, parodoje dalyvauti buvo pakviesti ir senesnės išseivijų kartos menininkai. Iš viso savo darbus išstatė 30 įvairių meno šakų atstovų (skulptoriai, tapytojai, grafikai, fotografai). Auksakalys Arūnas Aniūškis pasirodė su originalia papuošalų kolekcija.

Bendras parodos išpūdis teigiamas. Nemažai meno darbų yra profesionalaus lygio, jaunieji menininkai, atrodo, yra apsikūle New Yorko mieste, susipažinę su vėlyviausiomis meno srovė-

mis bei jų kryptimis. Natūralu, kad stiprų išpūdį paliko mūsų vyresniosios kartos atstovai, jau per dešimtmečius savo brandžiais darbais įrodę savo kūrybinį pajėgumą. Jų tarpe Vytautas K. Jonynas, Vytautas Kašuba, Vytautas Ignas, Elena Kepalaitė ir kt.

Vytautas K. Jonynas parodė dvi seniau atliktas akvareles, kuriuose vėl iš naujo galima išžiūrėti virtuozinę teptuko techniką bei spalvinius derinius. Vytauto Kašubos reljefas "Mergaitė" spinduliuoja klasiška ramybe. Įstrižai suskaldyta plokštuma tampa užuolaida, kurią bando atskleisti mergaitė su ištiesta ranka. Už jos atsiveria lyg aikštė, susikryžiuosiu linijų perkirsta. Vytauto Igno 1989 - 90 m. grafika iš ciklo "Šventoji Lietuva" įkorporuoja visus jo mėgiamus elementus: smūtkelį, angelus, paukščius, žuvis, žvaigždes, saules ir vis tankesnį mezginį. Tie patys simboliai įpinti ir jo žaliajo periodo drobėse.

Juozas Bagdonas, neseniai grįžęs iš Lietuvos, kur buvo surengta sėkminga jo darbų paroda, išstatė dvi šiemetines drobes. Bagdonas liko ištikimas savo tamsiajai paletei, tik šį kartą jis tas savo lyg uolų atplaišas atskleidė ir leido mums tarp jų išveikti atsivėrusį mėlyną dangų. Dėmesį

Suskamba durų skambutis. Šeimininkas atidaro - ant slenksčio svečiai.

- O! Nors būtumėte perspėję, - priekaištuoja šeimininkas.

- Norėjome jus namie rasti!

- Gal aš padainuosiu jam ką nors?
- Na, kam taip išsyk iš pradžių pabandyk su juo gražiuoju.

Nelaukti svečiai

atkreipė ir jau plačiau savo meno darbais pasireiškusių dvi Elenos: Kepalaitė ir Urbaitytė. Be tapybos, abi kuria modernias skulptūras, dažnai iš metalo. Čia Kepalaitė pasirodė su melsvu ir pilku spalvų abstraktu, atrodo, ieškodama trikampio ir apskritimo balanso. Urbaitytės dvejose dinamiškose aštrių formų kompozicijose išžiūrėti kojos ir rankos siluetai. Parodoje buvo pakabintos dvi jau mirusio grafiko Romo Viesulo litografijos iš 1986-tų metų. Tai savitos kompozicijos sugebančios perduoti menininko vidinę jėgą.

1976 m. į JAV atvyko Vladas Žilius, jau sūbrendęs menininkas. Dar Lietuvoje jis, atrodo, turėjo progos susipažinti su Vakarų pasaulio meno srovėmis. Jo darbuose jau buvo sprendžiamos šiuolaikinio meno problemos. Šį kartą jis pasirodė su dviem aliejiniais darbais, kuriuose tankiai

išdėstyti abstraktių formų dali dengia aukso plokštės. Marija Žukauskienė išstatė penkias drobes, kurios rodo, kad ji domisi impresionistinio meno problemomis.

Prieš šešerius metus į JAV iš Žemaitijos atvyko medžio skulptūros meistras Rimantas Idzelis, Lietuvoje pagarsėjęs savo Anykščių Šv. Mato bažnyčiai iš medžio išdrožtais Kryžiaus keliais. Parodos kataloge Idzelis taip save aptaria: "Jau dvidešimt penkeri metai, kai drožiu skulptūras. Visi myli mano meną, bet niekas nemylia manęs". Šis šaipokiškas atsigrėžimas į save atsispindi ir jo kūriniuose. Viduramžiško stiliaus skulptūrose yra paslėptas šypsny, pavyzdžiui, meistriškai išdrožtame "Angele", veidas juodas su storom lūpom ir nosim. Ir kitomis skulptūromis meniškai stipriai apipavidalintom, ban-

(mukelta į 8 psl.)

Padėkime vysk. A. Vaičiui išauklėti jaunuolius kungystei - aukokime Telšių kungų seminarijos ir klierikų išlaikymui.

Aukus siųsti:
Lithuanian Priests' League of America - Seminarian Fund
Rev. Adam Pupšys
P. O. Box 2163
Westerly, R.I. 02891

Čekius rašyti:

Lith. R.C. P. League - Seminarian Fund.

Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių

ŠY
D8
NI
MI

Pigios gėlės
Viena gėlių parduotuvė patalpino vitrinoje toki skelbimą:
"Mūsų parduotuvėje gėlės tokios pi-

gios, kad jas gali pirkti netgi vedę vyrai".

Šeimoje

Vaikas nenori miego. Žmona savo vyrui:

- Gal aš padainuosiu jam ką nors?
- Na, kam taip išsyk iš pradžių pabandyk su juo gražiuoju.

Nelaukti svečiai

PAPIGINTOS KAINOS KELIONĖMS Į VILNIŲ

	Lapk. 1 - gruodžio 9 sausio 1 - kovo 31, 96	gruodžio 10 - gruodžio 31
Iš New York nuo	\$600.00	\$700.00
Iš Chicagos	\$620.00	\$810.00
Iš Seattle	\$842.00	\$954.00

Dėl daugiau informacijų skambinti:

AIREX TRAVEL AGENCY

382 Broad Ave
Leonia, NJ 07605

(201) 944-1273

(800) 955-7370

(201) 947-2189

VILTIS
(HOPE)

LITHUANIAN RELIEF PARCEL SERVICE, Inc.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
TEL.: (617) 269-4455

TIESIOGINIAI SIUNTINIAI IŠ BOSTONO Į LIETUVĄ

- ☐ Dabar siuntiniai pasiekia Lietuvą per naują Klaipėdos konteinerių terminalą.
- ☐ Greitai ir saugiai jūsų siuntiniai pristatomi gavėjams asmeniškai į namus po visą Lietuvą.
- ☐ Visi siuntiniai apdraudžiami. Muitų nėra.
- ☐ Minimalus mokestis už persiuntimą yra \$25.
- ☐ VILTIS ir toliau tešia pagalbos siuntinių organizavimo programą - VILTIES DOVANA. Aukotojas gali asmeniškai paremti vargstančią Lietuvos šeimą, Sibiro tremtinį, vienišą žmogų.

Ateinanti šeštadienį, lapkričio 18 d.,

VILTIES ir LIETUVIŠKOS SODYBOS patalpose vyks

ANTANO SUTKAUS

fotografijos ir fotoalbumų PARODA.

Parodos pradžia 1 val. popiet.

Antanas Sutkus iš Lietuvos yra žinomas fotografijos meistras ne tik Lietuvoje, bet ir užsienyje. Kviečiame sutikti patį autorių Antaną Sutkų ir apžiūrėti jo darbų parodą, kuri vyks Lietuvių klubo patalpose, I aukšte, 368 West Broadway, South Bostone.

Fotografijos darbų bus galima išgyti.

Informacijos prašome teirautis telefonu:

(617) 269 - 4455

Pilnas siuntinių paėmimo sąrašas su vietovėmis ir datomis bus sekančiame "Darbininko" numeryje.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N. Y. 11421
WE DELIVER
Tel.: 296-4130

Order
Calendars
&
Christmas Cards
Early!
(English)
Vincent A. Katinas
(718) 238-9622

ATGIMUSIOS LIETUVOS DAINOS
Jūs galite namuose klausytis gražiausių Lietuvos estradinų dainų, jei išsigysite trijų kasetių komplektą (po 90 minučių kiekviena) tik už 17 dol.
(Persiuntimui pridėti 2 dol.)
Dėl užsakymų skambinti:
Darbininko administracijai
9 val. r. - 4 val. p. p.
tel. 718 827-1351
arba rašyti:
Darbininkas (administr.)
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

atlanta IE, Inc.
800 - 775 - SEND ▼ 914 - 258 - 5133

Garantuotas, greitas ir saugus
siuntinių pristatymas
nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų
į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ.

NOVEMBER PICK-UP SCHEDULE

11/16 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
11/17 FRID	KEARNY, NJ	11-12noon
	PATERSON, NJ	1-2 PM
11/23 THURS	NEWARK, NJ	10-11 AM
11/25 SAT	BROOKLYN, NY	12-1 PM
11/28 TUES	NEW BRITAIN, CT	11-12noon
	NEW HAVEN, CT	2-3 PM
	WATERBURY, CT	4-5 PM
11/30 THURS	PHILADELPHIA, PA	10-12noon
	BALTIMORE, MD	4-5 PM

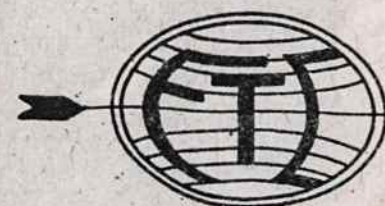
ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$550 r.t.
Chicago-Vilnius-Chicago \$570 r.t.
One way to Vilnius \$360

FREGATA TRAVEL
250 West 57th Street, 1211
New York, NY 10107
Tel.: (212) 541-5707

MES SIŪLOME
PIGIAUSIAS KELIONES Į VILNIŲ
IŠ BET KOKIOS VIETOVĖS
AMERIKOJE AR KANADOJE

Ferrante Travel Center

135 Broad Ave., Palisades Park, NJ 07650

(800) 654-2432

(201) 592-8780

Kun. Prelato Jono Kučingio knyga "Mano gyvenimo takais"

(atkelta iš 4 psl.)

rašyti kuriam iš plunksnos darbininku, bet jam daugelis sakė, kad rašytų pats. Nes iš jo pamokslų girdėjosi plati jo vaizduotė, spalvinga išraiška - žodžiu, galima buvo spėti, ir raštu. Ir tai buvo įrodyta šia knyga, pirmąją jos dalimi, nes antrąją (apie Los Angeles gyvenimo laikotarpį) dar planuoja rašyti ar jau rašo.

Kukli pilku viršeliu knygelė talpina įdomių kunigo pergyvenimų, lemtingų atsitikimų, dažniausiai surištų su pačios Lietuvos lemtimi.

Pradžioje poeto Bernardo Brazdžionio (Prelato bičiulio) eilėraščių, štai jo pora posmelių:

"Vieną šaukia į pasaulio rinką turtas,
Kitą - sostai, titulai, garbė aukšta,

Tu ejai tikėjimo ženklų užburtas
Ten, kur šaukė Dievas ir tauta.
Tavo žingsnį dengė Dievo vardas,

Buvo platūs vieškeliai, ar tik siauri takai,

Tu buvai tik parvus inter parvos
Kasdienybėje ir šventėse, ir toks likai".

Gimęs 1908 m. Šnypšlių kaime, Švėkšnos parapijoje, Jono Kučingio pavarde, 1952 m. primdamas Amerikos pilietybę, pavarde pakeitė į Kučingio. Dešimties vaikų šeimoje kun. Jonas buvo ketvirtas iš eilės. Silpnas

vaikelis, Pirmojo karo metu šeima labai vargo, bet geroji motina išsaugojo ir išmaldė jam ilgą, visokia prasme vertingą amžių. Nuo pat jo pirmosios komunistų pradedė ryšis su klebonu prel. Julium Maciejausku (daug vėliau perdavusiu kun. J. Kučingui Los Angeles parapiją). Stropiai mokėsi, pats išsiveržė į Švėkšnos progimnaziją, sunkiai užsidirbdamas pinigų, brido tolyn į mokslą; patriotiškai nusiteikęs nuo pat jaunystės (kad ir per jaunas, norėjo eiti savanoriu - vaduoti Klaipėdos). Baigęs keturias klases, išvyko į Italiją - pradiniams mokymams. Paskui įstojo į Kunigų seminariją. Jis vaizdžiai aprašo Seminarijos pedagogus. Baigė 1937 m., į kunigus jį išventino vysk. Justinas Staugaitis. Buvo paskirtas Šilalės gimnazijos kapelionu. Vėliau tenka jam keliauti ir gyventi Milane, Italijoje (anksčiau - Torino), kur jis lankė katalikų universitetą (drauge ten buvo "20-to amžiaus" laikraščio korespondentu). Domėjosi Europos kultūrinio gyvenimu. Grįždamas į Lietuvą, apkeliaavo Prancūziją, Belgiją, Vokietiją ir kitas Europos šalis.

Vėliau buvo paskirtas į Telšius - kariuomenės kapelionu ir amatų mokyklos dvasiniu vadovu - kapelionu. Karių ir mokinių buvo labai mėgiamas.

Daug kas pasikeitė įvykus komunistų invazijai.

Jam teko išvykti į Varnius, vos pritapo, jau keliamas į Kražius - irgi neilgam, o tada grįžo į Šilalę, kur prasideda sunkumai dėl komunistų. Kunigai persekiojami, ir kun. J. Kučingui tenka pakartotinai aiškintis Saugume.

Baimė, rūpesčiai dėl parapijos tikičiųjų, žmonių išvežimai ir areštai, žydų žudynės (vokiečių okupacijoj), - visa pergyveta kraupiai, bet kunigą Dievo apvaizda išsaugoja. Tenka dar būti ir Telšių gimnazijos kapelionu. Iš visų šturpių išgyvenimų gal baisiausias, kai jo keli mokiniai žiauriai komunistų nukankinami prie Rainių... Vokiečių Gestapas irgi nedavė kunigui ramybės... Pagaliau, artėjant antrajai grėsmei iš bolševikų, kun. Jonas Kučingis, paslėpęs savo biblioteką Telšių katedros požemy, atsiveikęs su vyskupais ir... tēviške, traukėsi į Vakarus. Vaizdžiai aprašyta išbėgimo iš Lietuvos odisėja, vėliau - pastoracinis darbas su lietuviais pabėgėliais, įvairūs vargai. Bet visur kun. J. Kučingis susitinka gerų žmonių, kurie jį vertina ir pamilsta, nes jis kiekvienam stengiasi moraliai ir materialiai pagelbėti; iš visur jį palydi žmonės su meile, ašarodami...

Taip ir prisimenamas - dabar,

prieš jam mokslus ar kitas kalbas dažnai tariamas jo kreipinys: "Mano gerieji žmonės"...

Jam žmonės buvo visada geri, nes jis juos myli ir jų gyvenimais bei sielomis rūpinasi... iki šių dienų.

Iš Vokietijos (Nasgenstadt) kun. J. Kučingis - per Frankfurt, per Bremen - audringu okeanu atplaukia į Ameriką. Buvo jam proga likti pastoraciniam darbui Philadelphiaje, bet Los Angeles tuometinis klebonas, kun. prel. Julius Maciejauskas, jo sveikatai silpnėjant, išsiviečia iš seniau pažįstamą konfratrą jam padėti.

Tuo baigiasi knyga "Mano gyvenimo takais". Pabaigoje žada antrą knygos dalį - "Losangelinė"...

Lauksime.

Ryškus Prelato sugebėjimas rašyti, pasakoti. Šioje knygoje nėra vien sausi gyvenimo įvykiai, bet spalvingas (vietomis beletristinis) išsiskyrimas - autobiografija, kas jau siejasi su grožine literatūra.

Vienas kitas kalbinis netikslumas ar korektūros klaida galėtų būti ištaisyta (gal 2-ros dalies?), duodant peržiūrėti kalbininkui.

Knygoje nemažai įdomių asmenybių ir įvykių - bendrų ir svarbių Lietuvos istorijai, kultūrai. Reikia sveikinti kun. prel. J. Kučingį, šios knygos parašymo ir išleidimo proga, ir palinkėti sveikatos ir sėkmės, rašant antrąją jos dalį.

□

Prisiminti a.a. Antaną Kulbį š.m. lapkričio 18 d., 6:30 val. rengiamas filmų ir skaidrių vakaras Lietuvių Piliiečių Klube 368 West Broadway South Boston, MA. Užsakyti atskirus bilietus (įėjimo auka - \$15) ar status, reikia skambinti: Kristinai Kirkylaitei Masterson (508) 433-3930; Sigutei Šnipaitėi (617) 787-9531; Antaninai Žmuidžinaitei (718) 237-4165. Mišios už velionį įvyks sekmadienį, lapkričio 19 d. 10:30 ryte Šv. Petro Bažnyčioje S. Boston, MA.

A. Januška

A. + A.
VYTAUTUI KERBELIUI
Seminole, FL, mirus, jo žmoną mūsų mielą draugę Alvitą nuoširdžiai užjaučiame ir drauge liūdime.

Algirdas, Gražina ir Aliukas Šimukoniai

A. + A.
VYTAUTUI KERBELIUI
mirus, nuoširdžiai užjaučiame žmoną Alvitą, dukteris Ramunę ir Dovilę, sūnų Vytautą su šeimomis, gimines ir artimuosius.

A. Balsienė
A. Daunys
J. Gerdviliene
B. J. Mikalauskai
S. P. Rasimai

J. Rauba
A. Stasiūnienė
D. L. Siemaškės
S. Vl. Vasikauskai
Z. St. Vaškiai
T. P. Vasiliauskai

A. + A.
ELENAI GRUDZINSKIENEI
mirus, gilią užuojautą reiškiamo jos dukroms: Eugenijai Treimanienei, Nijolei Kent, Aldonai Grinienei, Rimai Gudalifenei, jų šeimoms, anūkam, proanūkiams ir visiems artimiesiems.

Daytona Beach, FL, bičiuliai:

Marija ir Leonas Noreikos
Danutė ir Mindaugas Petrikai
Dr. Birutė Preikštienė
Aldona ir Juozas Sođaičiai
Danutė ir Algirdas Šilbajoriai
Valerija Šileikienė

Mūsų mylima Mamytė
A. + A.
JADVYGA KREGŽDIENĖ
mirė š. m. spalio 25 d. ir spalio 28 d. buvo palaidota Cypress Hills kapinėse, NY.

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems šermentyse, laidotuvsė ir išreiškusiems užuojautą. Ačiū už užsakytas mišias, gėles, aukas ir maldas. Ypačingai dėkojame Elenai Ruzgienei už jautrius atsisveikinimo žodžius ir kapinėse pasidalinimą Lietuvos žeme ir gintaru.
Dėkojame giminiams ir draugams Lietuvoje, išreiškusiems užuojautą.

Nullūdusios dukros

Aušra, Rasa ir Giedra su šeimomis

A. + A.
ANTANUI MASIONIUI
mirus, jo dukroms: Teresei Gečienei ir Danguolei Navickienei, jų šeimoms, anūkam ir proanūkiams reiškiamo gilią užuojautą ir jungiamės maldose.

New Yorko ir apylinkių
ATEITININKAI

Mūsų mylima Mamytė
A. + A.
JADVYGA KREGŽDIENĖ
mirė š. m. spalio 25 d. ir spalio 28 d. buvo palaidota Cypress Hills kapinėse, NY.

Nuoširdžiai dėkojame visiems draugams ir pažįstamiems, dalyvavusiems šermentyse, laidotuvsė ir išreiškusiems užuojautą. Ačiū už užsakytas mišias, gėles, aukas ir maldas. Ypačingai dėkojame Elenai Ruzgienei už jautrius atsisveikinimo žodžius ir kapinėse pasidalinimą Lietuvos žeme ir gintaru.
Dėkojame giminiams ir draugams Lietuvoje, išreiškusiems užuojautą.

Nullūdusios dukros

Aušra, Rasa ir Giedra su šeimomis

A. + A.
ANTANUI MASIONIUI
mirus, jo dukroms: Teresei Gečienei ir Danguolei Navickienei, jų šeimoms, anūkam ir proanūkiams reiškiamo gilią užuojautą ir jungiamės maldose.

New Yorko ir apylinkių
ATEITININKAI

Mūsų mylima Mamytė
A. + A.
JADVYGA KREGŽDIENĖ
mirė š. m. spalio 25 d. ir spalio 28 d. buvo palaidota Cypress Hills kapinėse, NY.

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (708) 257-1616
Fax.: (708) 257-1647

LIETUVIŲ FONDAS LITHUANIAN FOUNDATION

Santrumpos: atm. įn. = atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, sumā po pavardės = įnašų iš viso.

1995 m. liepos mėn.

18 x \$100 - Antanaitis Faustas ir Onutė, \$100; Bacevičius Juozas ir Stasė, \$200; Baranauskas Juozas ir Aldona, \$100; Baras Stasys ir Elena, \$5,850; Čižikas Balys atm. įn.: Čižikaitė Bronė, \$3,800; Gylys Linas ir Dana, \$100; Jūraitis Leonas ir Ann Marie, \$100; Kojelytė Daina, \$300; Labanauskas dr. Ignas ir Stasė, \$1,560; Meilė Vladas ir Irena, \$100; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$2,960; Nakas dr. Osvaldas ir Ina, \$450; Simokaitis Raimondas ir Nijolė, \$100; Statkus Jurgis, \$100; Stončius Noreikaitė Rita, \$100; Striupalaitis Petras, \$100; Sušinskas Kęstutis ir Rūta, \$200; Zaura Antanas testamentinis palikimas, \$500.

1 x \$165 - Stanells Pranas atm. įn.: įm. po \$25 Aidukas Antanas ir Juzė, Karnius Albinas ir Angelė, Snarskis Romas ir Sharon; ir 7 kt. asm., \$1,465.

3 x \$200 - Banys Rimas ir Nijolė, \$400; Rimkus Raimundas ir Genė, \$200; Vaitkus Vytautas ir Aldona, \$400.

1 x \$300 - Bronės ir Stepo Jarembauskų Fondas: įm. Jarembauskas Stepas, \$12,908.

2 x \$500 - Jarembauskas Stepas, \$500; X, \$1,500.

1 x \$600 - Petrulis Algirdas A. atm. įn.: įm. po \$100 Basiulis Algis ir Danutė, Rugienius Vitas ir Jūrina, \$55 Petrulis Vytautas ir Marija, \$50 Petrulis Algis, po \$30 Butkūnas Andrius ir Alice, Rugienius Algis ir Liūda, po \$25 Narbutas Mečys, Pajaujis Zenonas, Udrys Nerimantas ir Janina; ir 9 kt. asm., \$700.

2 x \$1,000 - Jasinskienė Mainelytė Gražina Rožė atm. įn.: įm. Užupis Juozas ir Sigutė, \$1,290; Kasakaitis Jurgis, palikimas, \$1,200. Iš viso \$6,465.00.

1995 m. rugpjūčio mėn.

1 x \$130 - Švoblienė Joana atm. įn.: įm. Šimoliūnas Saulius \$50, ir 5 kt. asm., \$130.

1 x \$691.48 - Brenčius Kazimieras, testamentinis palikimas, \$6,091.48.

Iš viso \$721.48.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1995.VIII.31 - 7,868,828 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 4,091,621 dol. Palikimais gauta 3,594,039 dol. Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION.

Su Kazimieru Krušinsku atsisveikinant

A. a. Kazimieras Krušinskas, gimęs Lietuvoje 1902 m., gyvenęs nuo 1988 m. pas dukrelę Aldoną New Jersey, sirgęs sunkia liga, mirė dukters namuose, sulaukęs 93 metų amžiaus. Buvo pašarvotas Šalins laidojimo koplyčioje. Atsisveikinimas buvo lapkričio 10 d., o lapkričio 11 d., šeštadienį, po gedulingų mišių Apreiškimo par. bažnyčioje Brooklyne, palaidotas Šv. Jono kapinių kriptoje šalia savo žmonos Onos, mirusios prieš 25-ris metus.

Po atsisveikinimo maldų, kurias pravedė Apreiškimo par. klebonas kun. V. Palubinskas ir visiems sugiedojus "Marija, Marija", duklė Aldona iškilmingai perdavė meniškai išdrožtą lazda likusiam velionies broliui Jurgiui. Ta lazda keliauja iš rankų į rankas, jau į ketvirtą generaciją. Velionis ją gavo iš Lietuvos, kaip buvęs vyriausias Krušinskių šeimos atstovas. Likęs brolis Jurgis įpareigotas, kad jam mirus, lazda būtų perduota likusiam gyvam vyriausiam šeimos nariui. Tokiu būdu lazda greičiausiai bus perduota vėl į Lietuvą, nes Krušinskių pavardė Amerikoje jau nyksta, Sūnus Antanas gali būti dar per jaunas gauti tą dovaną. Ištekėjusių dukterų bei jų šeimų šis palikimas neliečia.

Prieš 30 metų velionis Kazimieras su šeima gyveno Highland Boulevard, Brooklyne. Žmonai mirus, namus pardavė Tėvams Pranciškonomams, kur dabar stovi Kultūros Židinys. Po to 8-ris metus velionis buvo zakristijonu Apreiškimo par. bažnyčioje, klebonaujant a. a. klebonui kun. Pakalniui. Vėliau a. a. Kazimieras išsikėlė į Kearny, NJ, netoli lietuvių parapijos ir gerai sugyveno su klebonu prel. D. Pocium. Sveikatai silpnstant, 1988 m. apsigyveno pas dukterį Danutę, kurios rūpestingoje globoje pagyvenęs dar keletą metų, ir užbaigė šią žemišką kelionę.

Liūdesyje liko 4 dukros: Danutė su vyru Pranu, Stasė su vyru Petru, Irena su vyru Jurgiu ir Aldona su vyru Jurgiu. Liko sūnus Antanas su žmona Roma. Liko 14 anūkų, 16 proanūkių. Liko brolis Jurgis su žmona, gyvenantys Brooklyn, NY. Lietuvoje liko trys seserys su šeimomis. Velionis buvo rūpestingas šeimos tėvas ir likusi gausi šeima mirusiam tėveliui surengė gražias laidotuves. Tėbūna jam lengva svetinga Amerikos žemėlė.

Ona Barauskienė

Mylimai žmonai ir mamytei

A. + A.
ELENAI NAUJOKAITIENEI

San Diego, CA, mirus, jos vyrui Mykolui, sūnui dr. Sauliui su šeima, dukrai Marijai su šeima, kitiems gimnainiams bei artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir drauge liūdime.

Elena ir Balys Kondratai

Skirmantė ir Ramūnas Kondratai

Quaker Hill, CT

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: 71712.107@compuserve.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Lietuvių Fondo lėšų telkimo vėjus tęsiasi iki 1996 m. sausio 15 d. Maloniai kviečiame New Yorko ir apylinkių lietuvius prisidėti savo auka. Dėkojame visiems, kurie jau paaukojo. Aukus siųsti:

Lietuvių Fondas
14911 127th St.
Lemont, IL 60439

Lilė Milukienė,
Lietuvių Fondo igaliotinė

Padėkos diena šiemet švenčiama lapkričio 23-čią. "Darbininko" įstaigos tą dieną bus uždarotos. "Macys", didžiausia parduotuvė New Yorke, kaip kiekvienais metais, taip ir šiemet, rengia parada, kuris bus rodomas televizijos 4-tame kanale. Pradžią 9 val. ryto.

ATLANTA Import Export, Inc., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, siuntinius vėl priims lapkričio 25 dieną, šeštadienį, nuo 12 iki 1 val. popiet, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių žiūr. skelbimą 6 psl. Jokių muitų nėra. Dėl informacijų skambinkite tel. (914) 258-5133.

"VILTIES" siuntinių agentūros atstovai siuntinius vėl priims Brooklyne, Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose gruodžio 16 d., sėdadienį, nuo 12 iki 4 val. popiet. Brooklyne mūsų atstovas yra Algis Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Jis gali paimti siuntinius iš namų. Dėl siuntinių paėmimo iš kitų vietovių, žiūr. skelbimą 6-tame psl.

Algis Avižienis, naujai įkurtos valstybinės Lietuvos Investicijų Agentūros generalinis direktorius, ir Algirdas Miškinis, tos agentūros marketingo direktorius, investicijų reikalais buvo atvykę į New Yorką. Nuo lapkričio 6 dienos į jiedu kasdien dalyvavo įvairiuose susitikimuose bei pasitarimuose su stambiais New Yorko finansininkais. Lapkričio 9 d., Lietuvos Generalinio konsulato patalpose, jie susitiko ir su lietuvių atstovais, kurių, įskaitant ir konsulato personalą, buvo apie 20. Svečiai, pristatyti Generalinio konsulo dr. Petro Anuso, papasakojo apie savo agentūros planus ir apie savo vizito tikslą New Yorke. Anot jų, Lietuvos dabartinė ekonominė padėtis yra gan kritiška ir, jei ji greitai laiku nepagerės, gali būti katastrofiškai tragiška. I tai atkreipė dėmesį ir Lietuvos vyriausybė. Tą padėti gali išgelbėti tik investicijos iš užsienio. Todėl tam tikslui, kad surasti ir pritraukti naujų investicijų, ir buvo sukurta ši agentūra. Ji jau pradėjo savo darbą su 14 asmenų personalu (bus 16) ir su vieno milijono dolerių biudžetu, kurio 90% padengia Europos

Įspūdžiai iš Rudens meno parodos

(atkelta iš 6 psl.)

doma šokiruoti ar eiti prieš nustatytas konvencijas.

Naujausios kartos lietuvių menininkų darbai gana ryškiai skiriasi nuo vyresniųjų. Daugelis jų baigė dailės mokyklas tarybinėje Lietuvoje. Atvykę į New Yorką jie atviromis akimis seka šio pasaulinio meno centro kūrybinius pasireiškimus, daugelis juos savaip perpranta ir bando įsijungti į šiolaikinio meno srovę. Ryškesnis pavyzdys - Teisius Tamulis. Vienoje stovo pusėje jo 1993 metų darbai: Lietuvos gamtovaizdis, Kryžių kalnas ir t. t. O antroje pusėje jau 1995-tų metų aliejai. Tai didmiečio vizijos. Nykioje aplinkoje atsivėrę kanalizacijos skylės, iš kurių rausvos gilumos kyšo paskendusios kojos ar rankos, lyg pagalbos besišaukiančių. Įdomūs ir Rasos Prancūnaitės koliažai. Tai spalvoti foto montažai. Pavyzdžiui, aplėstoj patalpoj, kur ant sienos ižiūrimos renesanso laikų formos, ant apskurusių minkštųjų užmesti rudens spalvų skudurai, kurie paradoksaliai sukelia beveik prabangos įspūdį. Šalia kabo Laimos Sprangauskaitės koliažai. Abi menininkės artimos draugės, tai tamsių spalvų, lyg žemėmis apaugusių atpažįstamų ir neatpažįstamų objektų deriniai. Vaiva Ulėnaitė, Amerikoje gimusi jaunosios kartos atstovė, kuri dirba kaip grafikė, nutapė eilę natūrmortų, obuolių ir kriaušių kompozicijų. Iš akmens iškalė mergaitės skulptūrą, pavadintą Opus I, Prie Baltijos.

Girmanto Ragus akrilika atliktų tapyboj "Broliai ir pusbroliai" matyti keturi vienodi veidai, kuriuose ižiūrima daugiausia spalvomis įvestų skirtumų. Tomo Krivačio surrealistiniai moterų portretai domina ne tik išradiniga kompozicija, bet ir gerai apvaldyta technika. Daiva Major pasirodė su šešiom abstrakčiom akvarelėm. Glen Robert Urbanus, spalvinga asmenybė, vietos lietuvis, prie savo paveikslų stovėjo apsidėjęs Washingtono laikų kostiumu. Jo darbuose jautėsi stipri Matisso įtaka.

Krito į akis ant sienos pakabintų tuščių rėmų ir šikais padengtų berėmių popierio lakštų kompozicija. Tai Gintaro Meškauskos darbas "Kokonija". Gediminas Sprindys įdomus savo abstrakčių formų deriniais. Parodos kataloge jis taip save aptaria: "Būties Raštas yra pats gražiausias žaidimas, kurio gabalėlius bandau perkelti į materialią aplinką..." Vladas Lisaitis, gyvenęs Lietuvoje, dirba kaip grafikas, taip pat piešia plakatus, iliustruoja knygas, projektuoja pašto ženklų eskizus. Čia pasirodė su tapybos darbais, mėgstama smarkiai išdidintų gelių kompozicijas.

Parodoj matėme ir porą instaliacijų. Arūno Kulikauskos "Šaukštelių šeima". Geneologinis medis, pakabintas ant sienos, su šaukšteliu prie kiekvieno šeimos nario, baigiasi ant žemės padėtu tualetu dangčiu, rudens lapais

"Darbininko" jubiliejini- am konkursui iš Lietuvos atsiųstas dar vienas darbas: "Laiškas draugei arba draugui iš Tėvynės ar užjūrių". Autorius pasirašė slapyvardžiu "Vienuma", 16 psl.

Novelės ar straipsnio konkurso laikas jau baigėsi. Visų atsiųstų darbų kopijos išsiuntinėtoms konkurso vertinimo komisijai. Ji sudaryta rytinėje Amerikos pakrantėje, Lietuvių Rašytojų Draugijos iniciatyva, pakviečiant Leonardą Andriekų, Paulių Jurkų ir Vytautą Volertą.

apibarstyti. Kita instaliacija, sulaukusi daug žiūrovų dėmesio, tai Vilmos Mares kabantys moterų torsai, aprengti baltais, lyg nebaigtais siūti rūbais, per siūles smeigtukais susmaigstytais. Šių besisukančių figūrų kompozicija lydėjo futuristinės muzikos garsai. Vilma Mare dirba madų industrijoje. Dalyvauja konkursinių kolekcijų kūrime.

Pagaliau įdomūs darbai, tai neseniai mirusio Almio Zylės skulptūros. Viena jų, sulankstyti aptirpusių butelių kompozicija. Jis dirbo įvairia technika. Kabėjo ir du darbai sukurti iš smėlio ir kriauklių, be to koliažas iš butelių ir metalinių dangtelių bei etikečių.

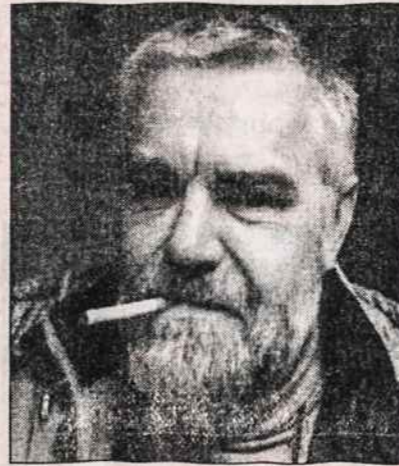
Ryškūs parodoje buvo ir fotografijos meno atstovai. Antanas Sutkus gyvena Lietuvoje, fotografuoja nuo 54-tų metų. Pagal katalogą, Sutkaus fotografi-

jų vaizdai išsaugo "praeinančio pasaulio syvus". Jo "Basų kojų nostalgijos" cikle dominuoja vaikiai, susimastę, ieškantys šilumos ir užuovėjos pas vyresniuosius. Sutkaus darbai yra susidomėjusios New Yorko galerijos. Išvalgūs ir jautrūs yra ir Algimanto Puidoko darbai. Algio Norvilos ir Algimanto Kezio fotografijos yra matytos ir fotomėgėjų gerai įvertintos.

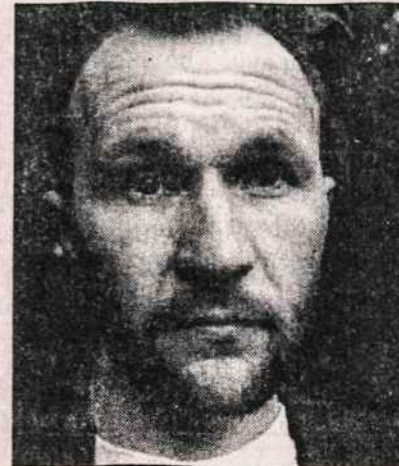
Parodos organizatoriai savo darbą atliko pavyzdinai. Parodos katalogas paruoštas skoningai, jam viršelį piešė Girmantas Ragus.

Atidarymą sklandžiai pravedė "Vermės" pirmininkas dr. Algimantas Pliuera. Žodį tarė ir Lietuvos generalinis konsulas Petras Anusas. Sveikino latvių ir estų atstovės. Plačiau apie dailę kalbėjo Paulius Jurkus. Per abi dienas parodą aplankė netoli 200 meno mylėtojų.

Nauji veidai Rudens meno parodoje...

Fotografas
Antanas Sutkus

Menininkas
Arūnas Kulikauskas
Šiaurio Narbuto nuotraukos

Knygos - geriausios dovanos šventėms

Lietuvių - anglų kalbų žodynas. B. Piesarskas, B. Svecevičius. 512 psl., kietais viršeliais. Turi apie 27,000 žodžių. Kaina 15 dol. Persiuntimas 1,50 dol.

Anglų - lietuvių kalbų žodynas. V. Baravykas. 590 psl., kietais viršeliais. Turi apie 30,000 žodžių. Kaina 15 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

Lithuanian Cookery. Autorė Izabelė Sinkevičiūtė. 1993 m. išleista 5-ji laida šios populiariausios lietuviškų valgių virimo knygos anglų kalba. Labai tinkama dovana lietuviškai nekalbantiems. 328 psl. Kaina 15 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

"Lithuania 700 Years", angliškai parašyta knyga yra geriausia dovana Jūsų amerikiečiams draugams. Ji supažindina su Lietuvos senove, jos spalvinga istorija, nepriklausomybės laikotarpiu, okupacijomis ir rezistencija. Tai garsių lietuvių istorikų ir politikų straipsnių rinkinys. Knyga redagavo dr. Albertas Gerutis. I anglų kalbą vertė Algirdas Budreckis; 456 psl. Kaina 25 dol., įskaitant ir persiuntimą.

"Tautos sukilimas 1941", pirmoji dalis "Be šūvio". Autorius Pilypas Narutis, pats organizavęs sukilimą, aprašo savo kartos pastangas aršioje lietuvių tautos kovoje su okupantais atgauti laisvę. Apima laikotarpį nuo 1940 m. iki 1941 m. birželio 23 d. Knyga turi 404 psl., puikiai išleista. Spalvotas viršelis - A.

Sutkuvienės. Kaina 17 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

"Vidurnakčio sargyboje" II. Autorius Vytautas Vaitiekūnas. Išleido "I Laisvę" fondas 1994. Tai Vytauto Vaitiekūno raštų antrasis tomas. Redagavo Antanas Sabalis. Suskirstyta į 5 skyrius: Metinės politinės apžvalgos (1974, 1977, 1979, 1981 ir 1982 m.); Krikščioniškoji socialinė etika; Lietuvos praeities vaizdai; Išeivijos rūpesčiai; Netolimos praeities vaizdai. 374 psl. Kaina 10 dol. Persiuntimas 1.50 dol.

Fighters for Freedom - Lithuanian Partisans Versus the U.S.S.R. - by Juozas Daumantas. Tai svarbi anglų kalba knyga, nes autorius (tikra pavardė Juozas Lukša) pats buvęs partizanų vadas, dalyvavęs įvairiuose žygiuose; aprašė 1944 - 1947 metų partizanų operacijas. Jis net prasimuša į Vakarus, pasiekia Vokietiją ir Prancūziją, atneša daug žinių. Čia pasirošia tolimesniam partizaniniam karui. Vėl lėktuvu grįžta į Lietuvą ir ten išduotas neužilgo žuva. Lietuviškai šios knygos išleistas kelios laidos. Angliškai išleista ši antroji laida. 279 psl., minkštais viršeliais. Gaunama "Darbininko" administracijoje. Kaina 10 dol. su persiuntimu.

Knygos gaunamos rašant:
Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

SKELBIMAI

Siūlo darbą

Help for elderly lady wanted in CT, 45 minutes from NYC. Light housekeeping, cooking, help lady to dress and bathe. Live in. 5 days per week, must speak English. Good salary. Please call (212) 255-5437. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimos. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Telef. (516) 377-1401. (sk.)

Ieško darbo

24 metų rimtas vyras iš Lietuvos ieško darbo. Moka autošaltkalvio darbą, vairuoja mašiną, žino visus statybinius darbus. Skambinti po 7 val. vak. tel. (718) 987-6407. (sk.)

Jauna motina galėtų prižiūrėti savo namuose dar vieną vaiką iki 5 metų amžiaus. Skambinti: (718) 847-3599. (sk.)

Paslaugos

TALPINTUVAI Į LIETUVĄ siunčiami kas savaitę. Siuntiniai, maisto siuntiniai, komercinės siuntos laivu arba oru - air cargo. TRANSPAK, 2638 W. 69th Street, Chicago, IL 60629. Telef. 312 436-7772. CONNECTICUT valstijoje 203 232-6600. (sk.)

"Lietuvos aidas", patriotinės minties, plačios informacijos dienraštis, daugiausiai skaitomas išeivijos lietuvių, dėl daugiau kaip dvigubai pabrangusio pašto, buvo priverstas pakelti metinę oro pašto prenumeratą iki \$130 nuo 1994 m. rugpjūčio 1 d. Čekį \$130 rašyti "Lietuvos aidas" vardu ir siųsti JAV igaliotiniui adresu: Bronius Juodelis, 239 Brookside Lane, Willowbrook, IL 60514. Tel. 708 986-1613.

Kūčių plotkelės (Christmas Wafers) yra gaunamos "Darbininko" administracijoje. Viename voke yra po 5 plotkėles. Kaina 5 dol., įskaitant ir persiuntimą. Apsikeiskime plotkėlėmis su giminėmis ir draugais Lietuvoje ir Kūčių vakarą pajusime juos esant drauge su mumis. Užsisakyti galima, atsiunčiant 5 dol. čekį:

Darbininkas
341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207
Tel. (718) 827-1351
(darbo dienomis, nuo 9 val. ryto iki 4 val. popiet).

Geriausia dovana artėjančioms šventėms!

Padovanokite "Darbininko" prenumeratą savo pažįstamiems bei draugams!
Prenumerata vieniems metams - tik \$30.

Skelbkite "Darbininke" - pasidalinkite džiaugsmu, išreikškite užuojautą, pirkite, parduokite!

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta "Darbininko" nr. 29, aukojo:

Frank ir Irene Juodaitis, Holden, MA - 25 dol.;
Stasė Kaselis, Cincinnati, OH - 20 dol.;

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207.

Pažymėkite, kad tai jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

LIETUVIŠKI RAGUOLIAI

kepame virš 30 metų; siunčiame į visas JAV valstijas; 3 dydžiai: 5, 10 ir 15 svarų; patariame užsisakyti nors porą savičių iš anksto, ypatingai prieš šventes.

Skambinkite:

Juozui Liūdžiui (203) 223-2380
New Britain, CT

Šie vaikučiai, pietaujantys Kretingos labdaros valgykloje yra labai dėkingi visiems, aukojusiems šiai valgyklai.